

**Soubor pedagogicko-organizačních informací
pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře,
vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy
s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok
2010/2011**

Č.j.: 920/2010-20

Soubor pedagogicko-organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení (dále jen Soubor) na školní rok 2010/2011 má poskytnout ředitelům škol a školských zařízení, ostatním pedagogickým pracovníkům i široké veřejnosti základní informace, které se vztahují ke školnímu roku 2010/2011.

Nejedná se tedy o závazný dokument Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT), nýbrž o pomůcku, která má vedení škol a školských zařízení usnadnit orientaci v jejich práci.

Soubor není právně závazný a nezakládá nárok na finanční prostředky ze státního rozpočtu. **Platné právní předpisy mají přednost před informacemi zveřejněnými v tomto materiálu. Pokud se v průběhu školního roku změni školské právní předpisy, pozbývají tímto dotčené pasáže Souboru platnosti.**

Doporučujeme sledovat změny dokumentů týkajících se dané oblasti a aktuálně využívat pokyny, informace a předpisy uvedené ve Věstníku MŠMT a na webových stránkách MŠMT.

Obsah

1. Organizace školního roku 2010/2011
  - 1.1 *Organizace školního roku 2010/2011 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích (Gesce odbor 20)*
2. Předškolní vzdělávání
  - 2.1 *Zápis do mateřské školy (Gesce odbor 22)*
  - 2.2 *Přípravné třídy základní školy (Gesce odbor 22)*
  - 2.3 *Předškolní vzdělávání cizinců (Gesce odbor 22, 27)*
  - 2.4 *Vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (Gesce odbor 22)*
3. Základní vzdělávání
  - 3.1 *Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání (Gesce odbor 22)*
  - 3.2 *Doporučené formy a metody spolupráce škol při zajišťování přechodu žáků neúplných základních škol do úplných základních škol (Gesce odbor 22)*
  - 3.3 *Podmínky přestupu a převedení žáka základní školy do jiné školy (Gesce odbor 22)*
  - 3.4 *Plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR (Gesce odbor 22)*
  - 3.5 *Jiný způsob plnění povinné školní docházky – individuální vzdělávání (Gesce odbor 22)*
  - 3.6 *Povinná školní docházka cizinců (Gesce odbor 22, 27)*
  - 3.7 *Vzdělávací programy pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)*
  - 3.8 *Učební plán ročníku (třídy) (Gesce odbor 22)*
  - 3.9 *Školní vzdělávací program pro školy s ročníky pouze 1. stupně - Příklady, ukázky, pohledy z praxe (Gesce odbor 22)*
  - 3.10 *Informace a doporučení k některým vzdělávacím oborům RVP ZV a průřezovým tématům (Gesce odbor 22)*
  - 3.11 *Nové třídní knihy a další školské dokumenty pro základní školy (Gesce odbor 22)*
  - 3.12 *Informace o vyplňování vysvědčení v základních školách (Gesce odbor 22)*
  - 3.13 *Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách (Gesce odbor 20)*
  - 3.14 *Ochrana duševního vlastnictví (Gesce odbor 22)*
  - 3.15 *Multikulturní výchova (Gesce odbor 27, 28)*
  - 3.16 *Národnostní školství (Gesce odbor 27)*
  - 3.17 *Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj (Gesce odbor 22)*
  - 3.18 *Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu (Gesce odbor 22, 27)*
  - 3.19 *Sexuální výchova (Gesce odbor 22)*
4. Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři
  - 4.1 *Termíny přijímacích zkoušek na střední školy a konzervatoře ve školním roce 2010/2011 pro školní rok 2011/2012 (Gesce odbor 20)*
  - 4.2 *Termíny maturitních zkoušek (Gesce odbor 23, 20)*
  - 4.3 *Generální pilotáž společné části maturitní zkoušky (Gesce odbor 23)*
  - 4.4 *Termíny závěrečných zkoušek (Gesce odbor 20, 23)*
  - 4.5 *Termíny konání absolutorii v konzervatoři (Gesce odbor 20, 23)*
  - 4.6 *Nová soustava oborů vzdělání (Gesce odbor 23)*
  - 4.7 *Vzdělávací programy pro střední školy a konzervatoře (Gesce odbor 23)*
  - 4.8 *Informace o vyplňování vysvědčení ve středních školách (Gesce odbor 23)*
  - 4.9 *Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách*

- (Gesce odbor 20)
- 4.10 Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol (Gesce odbor 27)
- 4.11 Vzdělávání v dvojnárodnostním dvojjazyčném cyklu realizovaném v Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (Gesce odbor 23, 91)
- 4.12 Vzdělávání na lyceích v Dijonu a v Nimes ve Francii (Gesce odbor 23, 91)
5. Vyšší odborné vzdělávání
- 5.1 Přijímání uchazečů ke vzdělávání ve vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)
- 5.2 Ukončování vzdělávání ve vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)
6. Vysoké školství – přijímání uchazečů
- 6.1 Informace o přijímání uchazečů ke studiu na vysoké školy pro akademický rok 2011/2012 (Gesce odbor 30)
7. Jazykové vzdělávání
- 7.1 Termíny státních jazykových zkoušek (Gesce odbor 23)
8. Základní umělecké vzdělávání
- 8.1 Informace o vzdělávacích programech pro základní umělecké vzdělávání (Gesce odbor 22)
9. Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 9.1 Inkluzivní vzdělávání (Gesce odbor 27, 28)
- 9.2 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením (Gesce odbor 28)
- 9.3 Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (Gesce odbor 28, IPPP ČR)
10. Další pedagogická doporučení pro školy a školská zařízení
- 10.1 Poradenství ve školách a školských poradenských zařízeních (Gesce IPPP ČR, odbor 28)
- 10.2 Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Gesce odbor 27)
- 10.3 Informace o zasílání záznamů o úrazech a vyrozumění o aktualizaci záznamů o úrazech v elektronickém formuláři (Gesce ČŠI)
- 10.4 Opatření k prevenci násilí a šikanování mezi žáky a posilování pozitivního klimatu ve školách (Gesce odbor 28)
- 10.5 Prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže (Gesce odbor 28)
- 10.6 Vzdělávání poskytované v Evropských školách (Gesce odbor 91)
- 10.7 Využití podpory z Evropského sociálního fondu ve vzdělávání v letech 2007–2013 (Gesce sekce IV)
- 10.8 Program celoživotního učení (Gesce odbor 91)
11. Mládež a mimoškolní aktivity
- 11.1 Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 až 2015 (Gesce odbor 51)
- 11.2 Informace ke sportovním aktivitám škol (Gesce odbor 50)
- 11.3 Vzdělávací program EU Mládež v akci (Gesce odbor 51)
- 11.4 Podpora česko-německé spolupráce škol (Gesce odbor 91)
- 11.5 Informace o zveřejnění přehledu soutěží a přehlídek (Gesce odbor 51)
12. Rejstřík škol, statistické zjišťování, právní předpisy
- 12.1 Podávání žádostí o zápis do školského rejstříku, provádění změn v údajích a výmaz škol a školských zařízení (Gesce odbor 21)
- 12.2 Informace o resortních statistických zjišťováních v roce 2010 (Gesce ÚIV)
- 12.3 Odkaz na Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy (Gesce odbor 80)
13. Informace o vzdělávacích programech OPŘO pro pedagogické pracovníky
- 13.1 Vzdělávací programy pořádané NIDV (Gesce NIDV)
- 13.2 Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR (Gesce IPPP ČR)

13.3 Informace o vzdělávacích a školicích programech NIDM (Gesce odbor 51)

14. Další informace

14.1 Stálá výstava o dějinách českého školství, učitelstva a vzdělanosti v evropském kontextu (Gesce skupina I)

14.2 Medaile MŠMT (Gesce skupina II)

14.3 Státní svátky ČR a jiné významné dny (Gesce odbor 22)

Příloha – číselné označení a názvy gesčních útvarů

1. Organizace školního roku 2010/2011

1.1 Organizace školního roku 2010/2011 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích (Gesce odbor 20)

Období školního vyučování ve školním roce 2010/2011 začne ve všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích **ve středu 1. září 2010**. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno **v pondělí 31. ledna 2011**. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno **ve čtvrtek 30. června 2011**.

Podzimní prázdniny připadnou na **středu 27. října a pátek 29. října 2010**.

Vánoční prázdniny budou zahájeny **ve čtvrtek 23. prosince 2010** a skončí **v neděli 2. ledna 2011**. Vyučování začne **v pondělí 3. ledna 2011**.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na **pátek 4. února 2011**.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto:

Termín	Okresy, obvody hl. města Prahy
7. 2. - 13. 2. 2011	Praha 6 až 10, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Nymburk, Jindřichův Hradec, Litoměřice, Děčín, Přerov, Frýdek-Místek
14. 2. - 20. 2. 2011	Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín, Praha-východ, Praha-západ, Mělník, Rakovník, Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Hradec Králové, Teplice, Nový Jičín
21. 2. - 27. 2. 2011	Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily, Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Písek, Náchod, Bruntál
28. 2. - 6. 3. 2011	Mladá Boleslav, Příbram, Tábor, Prachatice, Strakonice, Ústí nad Labem, Chomutov, Most, Jičín, Rychnov nad Kněžnou, Olomouc, Šumperk, Opava, Jeseník
7. 3. - 13. 3. 2011	Benešov, Beroun, Rokycany, České Budějovice, Český Krumlov, Klatovy, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Ostrava-město
14. 3. - 20. 3. 2011	Praha 1 až 5, Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Domažlice, Tachov, Louny, Prostějov, Karviná

Poznámky k tabulce:

Praha 1 až 5 jsou městské části: Praha 1, Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 11, Praha 12, Praha 13, Praha 16, Praha-Kunratice, Praha-Libuš, Praha-Lipence, Praha-Lochkov, Praha-Řeporyje, Praha-Slivenec, Praha-Šeberov, Praha-Újezd, Praha-Velká Chuchle, Praha-Zbraslav, Praha-Zličín.

Praha 6 až 10 jsou městské části: Praha 6, Praha 7, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 14, Praha 15, Praha 17, Praha 18, Praha 19, Praha 20, Praha 21, Praha 22, Praha-Kolovraty, Praha-Běchovice, Praha-Benice, Praha-Březiněves, Praha-Čakovice, Praha-Řáblice, Praha-Dolní Chabry, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Dolní Počernice, Praha-Dubeč, Praha-Klánovice, Praha-Koloděje, Praha-Královice, Praha-Křeslice, Praha-Lysolaje, Praha-Nebušice, Praha-Nedvězí, Praha-Petrovice, Praha-Přední Kopanina, Praha-Satalice, Praha-Suchbát, Praha-Štěrboholy, Praha-Troja, Praha-Vinoř.

Velikonoční prázdniny připadnou na **čtvrtek 21. dubna a pátek 22. dubna 2011**.

Hlavní prázdniny budou trvat **od pátku 1. července 2011 do středy 31. srpna 2011**.

Období školního vyučování ve školním roce 2011/2012 začne **ve čtvrtek 1. září 2011**.

2. Předškolní vzdělávání

2.1 Zápis do mateřské školy (Gesce odbor 22)

Místo, termín a dobu pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem. Žádosti o přijetí do konkrétní mateřské školy podávají pouze zákonní zástupci dětí, které nejsou do této mateřské školy dosud přijaty.

Ředitel mateřské školy je podle § 34 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, povinen přijmout přednostně děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. V případě, že nelze toto dítě z kapacitních důvodů přijmout, má obec, ve které má dítě místo trvalého pobytu, povinnost zajistit mu podmínky pro předškolní vzdělávání v jiné mateřské škole (§ 179 odst. 2). Další kriteria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitel mateřské školy.

2.2 Přípravné třídy základní školy (Gesce odbor 22)

Školský zákon umožňuje (§ 47), aby obec (svazek obcí) nebo kraj zřizovaly se souhlasem krajského úřadu přípravné třídy základní školy pro děti, které jsou znevýhodněné ve smyslu § 16 odst. 4 školského zákona. Další podrobnosti jsou ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb. V § 7 v odst. 6 vyhlášky je uvedeno, že učitel přípravné třídy vypracuje na konci druhého pololetí školního roku zprávu o průběhu předškolní přípravy dítěte v daném školním roce. Zpráva by měla kromě toho obsahovat i vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Dále by zpráva měla obsahovat charakteristiku speciálních vzdělávacích potřeb, vyjádření předpokládaných schopností, nadání a zájmů dítěte, případně doporučení pro přípravu individuálního vzdělávacího plánu pro vzdělávání dítěte v dalším období či další doporučení pro vzdělávání dítěte. Zprávu předá škola na konci druhého pololetí školního roku zákonnému zástupci dítěte a škole, ve které bude dítě plnit povinnou školní docházku, pokud se nejedná o školu, ve které bylo dítě zařazeno do přípravné třídy. Zároveň se zpráva stává součástí dokumentace školy.

V lokalitách, které se vyznačují vysokým zastoupením sociálně znevýhodněných skupin obyvatelstva, doporučujeme, aby zřizovatelé nepodceňovali význam přípravných tříd základní školy pro vstup dítěte do prvního ročníku základní školy a vzdělávání těchto dětí a žáků včetně komunikace s jejich rodiči.

Další informace týkající se přípravných tříd základní školy naleznete v materiálu „Poznámky k tvorbě vzdělávacího obsahu přípravných tříd v ŠVP“ (zveřejněno na www.vuppraha.cz a www.rvp.cz).

2.3 Předškolní vzdělávání cizinců (Gesce odbor 22, 27)

Osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají přístup k předškolnímu vzdělávání za stejných podmínek jako státní občané ČR.

Cizinci, kteří nejsou občany EU nebo jejich rodinnými příslušníky, mají k předškolnímu vzdělávání zajištěn přístup za stejných podmínek jako státní občané ČR za podmínky, že na našem území mají oprávnění k pobytu nad 90 dnů, popřípadě zvláštní právní postavení cizince dle § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona. To znamená, že např. výše úplaty za vzdělávání a školské služby musí být stanovena ve stejné výši jako pro občany ČR, při

přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se jich také týká přednostní právo na přijetí dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a další.

2.4 Vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání (Gesce odbor 22)

Všechny mateřské školy a přípravné třídy základní školy postupují podle RVP PV od 1. září 2007 s účinností od prvního ročníku; program byl zveřejněn ve Věstníku MŠMT (sešit 2/2005) a na www.msmt.cz/vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani. Tento materiál je také přístupný na www.vuppraha.cz a www.rvp.cz.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) mohou ředitelé mateřských škol použít „Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy“, jedná se pouze o doporučený dokument, zveřejněn na www.vuppraha.cz. Další materiály, které je možné pro tvorbu ŠVP využít, jsou přístupné na metodickém portálu www.rvp.cz.

3. Základní vzdělávání

3.1 Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání (Gesce odbor 22)

Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání proběhne dle § 36 odst. 4 školského zákona ve dnech **15. ledna až 15. února 2011**. Tento termín se vztahuje na školy všech zřizovatelů.

V § 178 odst. 1 školského zákona je obci uložena povinnost zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec stanoví podle § 178 odst. 2 školského zákona školské obvody spádové školy. **Do spádové školy jsou přednostně přijímáni žáci s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáci umístění v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedeného ve školském rejstříku.** Podle § 178 odst. 4 školského zákona se školský obvod nestanoví škole, která uskutečňuje vzdělávání výhradně podle vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením, a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.

Zákonný zástupce žáka může pro žáka zvolit jinou než spádovou školu. V takovém případě však nemusí být žák vždy přijat, **důvodem nepřijetí je především naplnění nejvyššího povoleného počtu žáků školy zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení.**

Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli spádové školy nejpozději **do konce března 2011** (§ 36 odst. 5 školského zákona). Záleží na dohodě mezi ředitelem školy a zřizovatelem, jakým způsobem bude zřizovatel informován o těchto žácích pro účely případné náhrady neinvestičních výdajů podle § 178 odst. 6 školského zákona.

O odkladu školní docházky rozhoduje podle § 37 odst. 1 školského zákona ředitel spádové školy nebo školy, kterou zákonný zástupce žáka zvolil. Začátek povinné školní docházky odloží na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte podané nejpozději do **31. května** kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku a doložené doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, nebo odborného lékaře. Odborným lékařem způsobilým posoudit zdravotní stav dítěte pro účely odkladu začátku povinné školní docházky může být v konkrétním případě dětský lékař nebo praktický lékař pro děti a dorost. V případě, že je dítě v lékařské péči pro jiné zdravotní obtíže, je třeba

trvat na tom, že takové posouzení by měl provést odborný lékař, který se na tuto konkrétní oblast specializuje.

Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době **od září 2010 do konce června 2011**, může být přijato k plnění povinné školní docházky již ve školním roce 2010/2011, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června jsou doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

Doporučujeme, aby ředitelé při zápisu dětí do 1. ročníku základního vzdělávání sledovali, zda jsou do základních škol praktických zařazovány pouze děti se skutečným lehkým mentálním postižením. Podle vzdělávacího programu upraveného pro žáky s lehkým mentálním postižením by se neměly vzdělávat děti, jejichž hendikepem není mentální postižení, ale znevýhodnění dané prostředím.

Na rozhodování ředitele školy zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí o přijetí do prvního ročníku a o zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky podle § 37 školského zákona se vztahuje správní řád (§ 165 odst. 2 školského zákona).

3.2 Doporučené formy a metody spolupráce škol při zajišťování přechodu žáků neúplných základních škol do úplných základních škol (Gesce odbor 22)

Přechod žáků z neúplných základních škol může být u některých z nich spojen se zvýšenou psychickou zátěží a může být příčinou přechodných problémů s výukou. Zřizovatelé škol vytvářejí podmínky a podle potřeby zajistí spolupráci základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm, a to zejména v případě, kdy do jedné základní školy s druhým stupněm přecházejí žáci z většího počtu základních škol s pouze prvním stupněm. Školám doporučujeme spolupracovat se zřizovateli, se školským poradenským zařízením (např. pedagogicko-psychologickou poradnou), s rodiči žáků. Při překonávání adaptačních potíží žáků doporučujeme ředitelům a učitelům základních škol realizovat v jednotlivých oblastech zejména uvedené metody a formy vzájemné spolupráce:

- seznamovat se s platnými předpisy, které se vztahují k dané problematice,
- zajišťovat kompatibilitu vzdělávacích programů neúplných a spádových škol,
- zajišťovat návaznost výuky cizích jazyků,
- využívat vzájemné kontakty ředitelů a zástupců ředitelů, učitelů, žáků základních škol,
- využívat dalších forem spolupráce základních škol s pouze prvním stupněm a základních škol s druhým stupněm,
- předávat pedagogickou dokumentaci a informace o žácích (platí i pro přechod žáka na jinou základní školu, např. při přestěhování). Předávají se pouze kopie dokumentů, které doporučujeme opatřit razítkem a podpisem ředitele předávající školy.

Podmínky přestupu žáka z jedné základní školy do druhé jsou stanoveny v § 49 školského zákona. Základní škola je povinna vytvořit podmínky pro vyrovnání rozdílů ve znalostech žáka vyplývajících z odlišnosti ŠVP.

3.3 Podmínky přestupu a převedení žáka základní školy do jiné školy (Gesce odbor 22)

Přestup a převedení žáka základní školy do jiné základní školy se řídí ustanovením § 49 školského zákona.

V souladu s tímto ustanovením **rozhoduje na základě žádosti zákonného zástupce žáka** o přestupu žáka **ředitel školy, do které se žák hlásí**. Pokud důvodem pro přestup žáka základní školy do jiné základní školy je změna bydliště a s tím související změna spádové školy, je ředitel nové spádové školy povinen tohoto žáka přijmout (pokud není naplněna kapacita školy; v takovém případě je obec, v níž má žák nové trvalé bydliště, povinna zajistit možnost plnění povinné školní docházky v jiné škole). Zákonný zástupce žáka může zvolit i jinou než spádovou školu.

Pokud ředitel školy rozhodne, že žádosti o přestup vyhoví, informuje o této skutečnosti bez zbytečného odkladu ředitele školy, z níž žák přestupuje. Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do pěti pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

Základní škola je povinna vytvořit podmínky pro vyrovnání rozdílů ve znalostech žáka vyplývajících z odlišnosti ŠVP.

Podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (dále jen vyhláška č. 73/2005 Sb.), může zařazení žáka se zdravotním postižením do některé formy speciálního vzdělávání předcházet diagnostický pobyt tohoto žáka ve škole, do níž má být zařazen. **Ředitel základní školy nemůže přijmout žáka podmíněně na zkušební dobu a po jejím uplynutí, nebo z jiného vlastního rozhodnutí, jej vyloučit z docházky do školy, protože se jedná o povinnou školní docházku stanovenou zákonem. Pokud tak učiní, dopustí se hrubého porušení platných právních předpisů včetně Listiny základních práv a svobod.** V uvedeném případě není rozhodující, kdo je zřizovatelem školy.

3.4 Plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR (Gesce odbor 22)

Tento způsob plnění povinné školní docházky se týká žáků, podléhajících na území ČR povinné školní docházce v souladu s § 36 odst. 2 školského zákona, kteří jsou dlouhodobě s rodiči v zahraničí, nebo žáků, kteří navštěvují zahraniční školu zřízenou na území ČR, v níž ministr školství, mládeže a tělovýchovy povolil plnění povinné školní docházky. Řídí se ustanoveními § 38 školského zákona.

Žáci, kterých se tento způsob plnění povinné školní docházky týká, zůstávají žáky školy v ČR, v níž byli zapsáni k docházce do školy. V této škole nebo ve škole při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu ČR konají zkoušky. Podmínky pro konání zkoušek, pro zařazování žáků do příslušných ročníků základního vzdělávání po návratu ze zahraničí, a také podmínky pro poskytování učebnic a učebních textů těmto žákům stanoví § 18 až § 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

V zahraničí může žák plnit povinnou školní docházku docházkou do zahraniční školy, nebo pokud nemůže být přijat do školy mimo území ČR (včetně škol zřízených při diplomatické misi či konzulárním úřadu ČR) formou individuální výuky v zahraničí. Tato forma individuální výuky není totožná s individuálním vzděláváním uvedeným v § 41 školského zákona a nevztahují se na ni podmínky v něm stanovené. Žák, který v zahraničí plní povinnou školní docházku formou individuální výuky, koná zkoušku ve škole, kde je zapsán k plnění povinné školní docházky, podle podmínek uvedených v § 18 až 21 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Výjimky z této povinnosti jsou stanoveny v § 38 odst. 6 školského zákona.

Další informace o možnostech plnění povinné školní docházky v Evropských školách jsou uvedeny v části 10.5 *Vzdělávání poskytované v Evropských školách*.

3.5 Jiný způsob plnění povinné školní docházky – individuální vzdělávání (Gesce odbor 22)

Individuální vzdělávání lze povolit pouze žákovi 1. – 5. ročníku základní školy. Náležitosti týkající se této formy vzdělávání stanoví pouze školský zákon, a to v § 41. Jako metodickou pomůcku pro rozhodování ředitele školy ve věcech individuálního vzdělávání vydalo MŠMT souhrn informací a doporučení (č.j. 14 821/2007-22), a to v podobě komentovaného znění § 41 školského zákona (www.msmt.cz/vzdelavani/informace-a-doporuceni-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-k-individualnimu-vzdelavani).

O povolení individuálního vzdělávání rozhoduje ředitel základní školy, do které byl žák přijat k plnění povinné školní docházky.

3.6 Povinná školní docházka cizinců (Gesce odbor 22, 27)

Právní řád ČR zaručuje bez ohledu na státní občanství všem osobám, které podléhají povinné školní docházce, stejná práva na vzdělání jako občanům ČR.

Novela školského zákona (účinnost od 1.1.2008) zajišťuje rovný přístup žákům plnícím povinnou školní docházku v základních školách, nižších stupních gymnázií a odpovídajících ročníků konzervatoře jak k základnímu vzdělávání, tak ke školnímu stravování a k zájmovému vzdělávání poskytovanému ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání v pravidelné denní docházce (tedy např. školní družině). Tento rovný přístup je zaručen všem dětem bez ohledu na to, z jaké země pocházejí, a to i v případech, kdy není prokázána legalita pobytu dětí na našem území. Finanční prostředky jsou přidělovány školám na všechny žáky, včetně cizinců. Základní školy při přijímání dětí cizinců již nemají právo posuzovat oprávněnost jejich pobytu na území naší republiky.

Podle § 20 školského zákona pro žáky, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie, kteří na území ČR dlouhodobě pobývají a plní povinnou školní docházku podle tohoto zákona, zajistí krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy:

- a) bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků,
- b) podle možností ve spolupráci se zeměmi původu žáka podporu výuky mateřského jazyka a kultury země jeho původu, která bude koordinována s běžnou výukou v základní škole.

Jelikož ze školského zákona nevyplývá pro krajské úřady povinnost zajištění bezplatné přípravy žáků cizinců ze třetích zemí k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků, doporučujeme školám, aby v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla podporována metodická a didaktická příprava ve výuce českého jazyka jako cizího jazyka a spolupráce s rodinou žáka. Více informací na www.cestina-pro-cizince.cz a na metodickém portálu www.rvp.cz sekce Vzdělávání žáků cizinců (<http://diskuze.rvp.cz/viewforum.php?f=389>). V rámci podpory škol v ČR, které řeší problematiku zabezpečení výuky českého jazyka pro děti-cizince ze třetích zemí, vyhlášeje MŠMT:

- rozvojový program „Zajištění podmínek bezplatné přípravy k začlenění žáků dětí-cizinců z třetích zemí do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků“. Podpora je explicitně zaměřena na zabezpečení bezplatné jazykové výuky dětí cizinců ze třetích zemí a na jejich integraci do běžných tříd.
- program na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců.

Děti cizinci bez doprovodu, kteří jsou na základě rozhodnutí soudu umístěni ve specializovaném zařízení pro děti cizince bez doprovodu, mohou povinnou školní docházku plnit ve školách zřízených při tomto zařízení.

O dotaci na zajištění základního vzdělávání azylantů a k zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí cizinců EU je možné žádat v rozvojových programech, které jsou každoročně vyhlašovány (zveřejněny na webových stránkách MŠMT):

- program Zajištění podmínek základního vzdělávání nezletilých azylantů, osob požívajících doplňkové ochrany, žadatelů o udělení mezinárodní ochrany na území ČR a dětí cizinců umístěných v zařízení pro zajištění cizinců,
- program Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie.

3.7 Vzdělávací programy pro základní vzdělávání (Gesce odbor 22)

Ve školním roce 2010/2011 se v základních školách vyučuje v jednotlivých ročnících podle těchto vzdělávacích programů:

Ročník	Vzdělávací program
1. – 4. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV
5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV (pouze při zahájení výuky podle ŠVP ve školním roce 2006/2007) • Základní škola • Obecná škola • Národní škola
6. – 9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • RVP ZV

Vysvětlivky k tabulce:

- RVP ZV: č.j. 31 504/2004-22, ve znění úpravy č.j. 27 002/2005-22, č.j. 24653/2006-24, č.j. 15 523/2007-22 a č.j. 12586/2009-22
- Základní škola: č.j. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav
- Obecná škola: č.j. 12 035/97-20, ve znění pozdějších úprav
- Národní škola: č.j. 15 724/97-20, ve znění pozdějších úprav

Upozorňujeme, že jsou stále v platnosti změny v učebních plánech vzdělávacích programů Základní škola, Obecná škola, Národní škola provedené s platností od 1. září 2007 (viz „Změna učebních plánů vzdělávacích programů základního vzdělávání od 1. září 2007“, č.j. 6 538/2007-22). Všechny úpravy a aktuální platná znění učebních dokumentů jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT.

3.8 Učební plán ročníku (třídy) (Gesce odbor 22)

Při výuce podle ŠVP je postup pro tvorbu učebního plánu uveden v RVP ZV.

MŠMT s účinností od 1. září 2007 upravilo učební plány dosavadních vzdělávacích programů Základní škola, Obecná škola a Národní škola, včetně učebních plánů ZŠ pro zrakově postižené, ZŠ pro sluchově postižené, ZŠ logopedické a učebního plánu vzdělávacího programu Zvláštní škola.

Provedené úpravy sledovaly záměr umožnit školám v přechodném období od září 2007 do konce platnosti dosavadních vzdělávacích programů organizovat výuku ve všech ročnících tak, aby se co nejvíce přiblížila výuce podle ŠVP, aby bylo možné realizovat záměry stanovené v ŠVP v co nejširším měřítku a aby po skončení přechodného období bylo možné plynule přejít na výuku podle ŠVP v plném rozsahu.

Upravené učební plány nepřinášejí navýšení počtu hodin, jedná se pouze o změnu jejich vnitřní struktury.

3.9 Školní vzdělávací program pro školy s ročníky pouze 1. stupně - Příklady, ukázky, pohledy z praxe (Gesce odbor 22)

MŠMT iniciovalo vznik metodicko-informačního materiálu pro školy s ročníky pouze 1. stupně, jehož cílem je přispět k objasnění některých problémů, s nimiž se tyto školy potýkají při zavádění ŠVP do praxe (www.msmt.cz/vzdelavani/skolni-vzdelavaci-program-pro-skoly-s-rocniky-pouze-1-stupne). Doporučujeme ho využít také při aktualizaci, úpravách, doplnění nebo analýzách ŠVP.

Materiál je zaměřen výrazně prakticky, vychází ze zkušeností ředitelů základních škol s ročníky pouze 1. stupně, především těch, se kterými spolupracoval Výzkumný ústav pedagogický v Praze v rámci projektu „Ověřování výuky podle ŠVP na málotřídních školách“. Jejich ŠVP byly využity při přípravě materiálu. Materiál si nedělá ambice stát se vzorovým ŠVP, nejde ani o kompletní zpracování učebních osnov.

Potřeba metodické podpory zaměřené specificky na podmínky škol s ročníky pouze 1. stupně vyplynula ze závěrů uvedeného projektu a dále ze zprávy o činnosti konzultačních center Národního institutu dalšího vzdělávání (dále jen NIDV) a výsledků šetření České školní inspekce (dále ČŠI).

Obsahem materiálu je:

1. okomentovaná struktura ŠVP s náměty z praxe škol s ročníky pouze 1. stupně,
2. různé možnosti zpracování jednotlivých částí ŠVP,
3. pohled z praxe – doporučení toho, co se v praxi osvědčilo, a upozornění na to, co se může stát rizikem,
4. ujasnění vybraných termínů,
5. náměty pro inovaci ŠVP.

MŠMT předpokládá doplňování a další rozšiřování materiálu na základě dalších zkušeností škol. Materiál zpracoval tým odborníků složený z ředitelů a pedagogů základních škol a školních inspektorek ČŠI.

3.10 Informace a doporučení k některým vzdělávacím oborům RVP ZV a průřezovým tématům (Gesce odbor 22)

Český jazyk, čtenářská gramotnost

Jazykovědné sdružení ČR ve spolupráci s MŠMT doporučuje pro potřeby výuky na základních a středních školách **heslář školské jazykovědné terminologie**. Funkcí vytvořených heslářů je poskytnout autorům učebnic orientaci v terminologii, jíž se v dosavadních učebnicích užívalo a užívá, zejména pak v těch případech, kdy se rozhoduje mezi dvěma či více užívanými a tradovanými výrazy synonymními. Materiál je k dispozici na www.msmt.cz/vzdelavani/skolska-jazykovedna-terminologie-1.

V souvislosti s výsledky mezinárodních výzkumů PISA 2006 (čeští žáci dosáhli podprůměrných výsledků v oblasti **čtenářské gramotnosti**) doporučujeme ve výuce vybírat

především texty, které jsou pro žáky základní školy sdělné a srozumitelné a zabývají se různými aspekty reálného života.

Práce s textem má mnoho aspektů od vnímání, přes prožívání, porozumění, hodnocení, analýzu až po tvořivé uplatnění a využití získaných informací.

Rozvoj funkční a čtenářské gramotnosti by měl být akceptován jako cíl, který je společný všem pedagogům, bez ohledu na vyučovaný předmět a ročník. Při výuce doporučujeme vycházet ze skutečnosti, že neexistuje jednotný univerzálně použitelný učební styl a individuální přístup k žákům je nezbytný. Čtenářskou gramotnost je potřeba vnímat jako druh kompetence (nadoborové dovednosti). ŠVP a jeho realizace je jednou z příležitostí, kdy tuto nadoborovost můžeme uplatňovat. Na rozvíjení čtenářství a čtenářské gramotnosti obecně se podílejí všechny vyučovací předměty. Pozornost je potřeba věnovat spektru doporučované literatury (včetně nových knih pro děti a mládež), spolupráci s knihovnami (včetně účinného využívání školních a třídních knihoven) a motivaci žáků, např. využíváním moderních technologií. Doporučujeme využívat i texty v časopisech pro mládež, komiksech apod.

Na podporu činnosti **školních knihoven** připravilo MŠMT „[Doporučení MŠMT k činnosti a funkci školní knihovny na základních a středních školách](#)“, které má za cíl poskytnout metodickou podporu a pomoc v oblasti činnosti školních knihoven.

Podrobnější informace o dalších aspektech čtenářské gramotnosti, o výstupech výzkumů a příručky pro učitele jsou k dispozici na stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání (www.uiv.cz). Doporučujeme využívat aktivit Národní pedagogické knihovny Komenského - Centra pro školní knihovny, např. jsou zde zveřejňovány informace o nových knihách, které jsou považovány za vhodné pro jednotlivé věkové kategorie, včetně krátkého obsahu. Více informací je možno nalézt na www.npkk.cz.

Vhodným zdrojem informací o čtenářství, o metodách, jak hodnotit úroveň jednotlivých dílčích komponent čtenářské gramotnosti jsou tzv. uvolněné úlohy z výzkumu PISA, úlohy jsou zdarma ke stažení na www.uiv.cz/clanek/535/1608. Další publikace obsahující uvolněné úlohy z mezinárodních výzkumů (matematika, přírodní vědy) lze nalézt na www.uiv.cz/rubrika/205 a www.uiv.cz/rubrika/232.

Další konkrétní příklady a témata pro výuku jsou uvedeny na metodickém portálu <http://rvp.cz/filtr-ZVPA-DC-1>, kde se nachází též sekce věnovaná digitálním učebním materiálům (<http://dum.rvp.cz/index.html>). Uvedené učební materiály jsou propojeny s konkrétními očekávanými výstupy RVP ZV.

Cizí jazyk

Výuka povinného předmětu první **cizí jazyk** se zahajuje nejpozději ve 3. ročníku s dotací 3 hodiny týdně. Přednostně se žákům nabízí výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonného zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu. Při zájmu žáků a souhlasu jejich zákonných zástupců lze zahájit povinnou výuku cizího jazyka již od 1. ročníku.

V ročnících s výukou podle ŠVP připraveného podle RVP ZV je výuka volitelného předmětu další cizí jazyk školou žákům povinně nabídnuta nejpozději od 8. ročníku s celkovou vymezenou disponibilní týdenní časovou dotací v rozsahu minimálně 6 hodin. Lze ji nabízet ale i od nižšího ročníku. Jako další cizí jazyk se nabízí jazyk německý, francouzský, španělský, italský, ruský, slovenský, polský, popřípadě jiný jazyk. Anglický jazyk jako další cizí jazyk se nabízí těm žákům, kteří si neztolili anglický jazyk jako povinný cizí jazyk.

Výuku nepovinného předmětu cizí jazyk škola organizuje dle zájmu žáků a personálních možností školy v 1. – 9. ročníku.

Dějepis

Dějiny druhé poloviny 20. století jsou součástí vzdělávacích programů, a proto jsou povinnou součástí základního vzdělávání. Počet hodin dějepisu na základní škole je podle posledních studií odborníků plně srovnatelný s ostatními státy Evropy. Těžiště dějepisného vzdělávání podle RVP je ve výuce dějin novověku a soudobých dějin. MŠMT zdůrazňuje důležitost výuky o období druhé poloviny 20. století ve výuce vzdělávacího oboru dějepis a dalších společenskovedních vzdělávacích oborů (zejména v oborech výchova k občanství, český jazyk a literatura, výchova demokratického občana, hudební výchova, výtvarná výchova, mediální výchova), a to v náležitém kontextu s vývojem v první polovině 20. století a zároveň s dopady na současný vývoj ve společnosti. Metodické postupy, doporučená literatura včetně odkazů na profesní subjekty zabývající se novodobou historií a vzděláváním učitelů jsou uvedeny v „Doporučení MŠMT k výuce dějin 20. století“, č.j: 17 245/2009 – 22. Nedílnou součástí tohoto doporučení jsou přílohy, které vyučujícím poskytují konkrétní příklady a názorná doporučení, jakým způsobem přistupovat k výuce soudobých dějin v základních a středních školách. Přílohy budou průběžně aktualizovány a doplňovány o příklady dobré praxe a zveřejňovány na webu MŠMT a na metodickém portálu www.rvp.cz. Na www.msmt.cz/vzdelavani/spolecenskovedni-oblast jsou uvedeny informace o činnosti MŠMT v těchto oblastech. K využití doporučujeme také publikace:

- Šedivý, F. Pod věží smrti. Autobiografický příběh politického vězně (Praha: Nakladatelství Eva 2007)
- Křivka, Z. a kol. Komunismus ve dvacátém století očima jeho obětí: Konfederace politických vězňů ČR (Praha 2009)
- Cuhra, J. Svědomí paměti. Kniha o životě a díle architekta, filosofa, křesťanského politika, vlastence a dlouholetého vězně cesty svědomí (Nakladatelství Poznání, Olomouc: 2009)
- Bouška, T. a kol. Českoslovenští političtí vězni - Životní příběhy (Česká asociace orální historie o. s. Praha: 2009)

Zvláštního významu proto nabývá další vzdělávání učitelů. Podílí se na něm řada institucí a organizací, od NIDV, Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze přes vysoké školy, Asociace učitelů dějepisu, Ústavu pro studium totalitních režimů, Ústavu pro soudobé dějiny AV, Památník Terezín, Památník Lidice a zejména Organizace Člověk v tísni a nově vzniklé profesní občanské sdružení učitelů PANT, které je autorem unikátního výukového portálu Moderní dějiny. Úplný seznam vzdělávacích subjektů, kterým byla udělena akreditace MŠMT je zveřejněn na www.msmt.cz (část Vzdělávání, sekce Akreditace, systém DVPP).

Etická výchova

Nový doplňující vzdělávací obor **Etická výchova** se opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 12586/09 – 22, zavádí s účinností od 1. září 2010 do RVP ZV. Zařazení Etické výchovy do ŠVP není povinné a je ponecháno na rozhodnutí jednotlivých základních škol. Pro další vzdělávání učitelů, kteří se rozhodnou pro Etickou výchovu, jsou nabízeny akreditované kurzy. Cílem Etické výchovy je pozitivní ovlivňování postojů, motivací, hodnotového systému, norem a pravidel, tedy nejen získávání vědomostí, ale schopnost

komunikovat a řešit tvůrčím způsobem sociální problémy. Součástí výuky bude používání inscenačních metod a dramatizace událostí z každodenního života.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Povinnou součástí základního vzdělávání se jako průřezové téma stala **výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**. Modely výuky na školách mohou být různé, důležité je, aby se k tématům přistupovalo komplexně a systematicky. Podrobné informace včetně ukávek zpracování tématu do ŠVP jsou na <http://www.rvp.cz/clanek/273/2105>. Jedná se o globální výchovnou formu, která klade důraz na občanství a globální odpovědnost, zahrnuje společnou angažovanost a etické postupy.

Ochrana člověka za mimořádných událostí

Součástí RVP ZV je také tematika **ochrany člověka za mimořádných událostí**, která je zařazena přímo v obsahu jednotlivých vzdělávacích oborů. Její realizace v rámci ŠVP přispívá k plnění úkolů stanovených v „Harmonogramu realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020“ (usnesení vlády ze dne 25. února 2008 č. 165). Povinnost zařazovat v jednotlivých ročnících 6 hodin dané problematiky je postupně nahrazována koncepčním začleněním ochrany člověka za mimořádných okolností v jednotlivých ŠVP.

K problematice tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí platí „Pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů“, č.j. 12 050/2003-22, a „Ochrana člověka za mimořádných událostí - dodatek k učebním dokumentům pro základní školy, střední školy, speciální školy a vyšší odborné školy“, č.j. 13 586/2003-22. Pokyn je umístěn na webových stránkách MŠMT a je platný pro výuku dle postupně ukončovaných vzdělávacích programů. Zároveň je zde také zveřejněn odkaz na webovou stránku GŘ hasičského záchranného sboru ČR, kde je metodická příručka pro učitele základních a středních škol. Další informace k uvedené problematice, náměty a materiály jsou průběžně zveřejňovány na www.rvp.cz.

3.11 Nové třídní knihy a další školské dokumenty pro základní školy (Gesce odbor 22)

Od školního roku 2009/2010 jsou vedle stávajících třídních knih a další školské dokumentace základním školám k dispozici nové verze dokumentů, které vznikly na základě požadavků škol v souvislosti s novým pojetím výuky podle ŠVP a které byly ověřeny na pilotních školách. Každá škola je ze zákona povinná vést třídní knihu, která obsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělání a jeho průběhu, avšak forma tohoto dokumentu je pro školy nezávazná. Školy si mohou zvolit z nabídky dokumenty, které nejvíce vyhovují jejich specifickým požadavkům, případně si vytvořit i vlastní.

Nová podoba školské dokumentace zahrnuje dokumenty:

- Třídní kniha pro 1. stupeň ZŠ – Varianta A – vhodná především pro plně organizované školy
- Třídní kniha pro 1. stupeň ZŠ – Varianta B – vhodná především pro málotřídní školy
- Třídní kniha pro 2. stupeň ZŠ – Varianta C – s týdenním záznamem průběhu výuky jednotlivých vyučovacích předmětů (styl záznamu výuky 1. stupně)
- Třídní kniha pro 2. stupeň ZŠ – Varianta D – s denním záznamem průběhu výuky (navazující na původní třídní knihu pro 2. stupeň zaznamenávající výuku v jednotlivých vyučovacích hodinách)

- Manuál k vyplňování třídní knihy – objasňuje pojmy uvedené v třídní knize a obsahuje podrobné instrukce k vyplňování jednotlivých částí třídní knihy
- Třídní výkaz pro 1. stupeň
- Třídní výkaz pro 2. stupeň
- Katalogová složka žáka/žákyně ZŠ (původní katalogový list pro 1. a 2. stupeň nyní spojen do jednoho dokumentu)

Více informací najdete na stránkách Výzkumného ústavu pedagogického a na metodickém portálu (<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/6679/nove-tridni-knihy-a-dalsi-dokumenty-pro-zakladni-skoly.html/>).

3.12 Informace o vyplňování vysvědčení v základních školách (Gesce odbor 22)

Za první pololetí lze v souladu s § 51 odst. 1 (§ 69 odst. 1) školského zákona vydat žákovi místo vysvědčení výpis z vysvědčení. Výpis se vyhotovuje na běžném kancelářském papíře a obsahuje náležitosti jako běžné vysvědčení, včetně kulatého razítka školy. Škola nemusí na konci prvního pololetí tisknout vysvědčení, vydává-li výpisy z vysvědčení. Vysvědčení v tomto případě lze vytisknout na konci druhého pololetí za obě pololetí najednou. Podpis na vysvědčení za první pololetí bude potom datován podle skutečného data podpisu. Bližší informace jsou uvedeny v „Informaci k vyplňování vysvědčení na základních školách“ (www.msmt.cz/vzdelavani/informace-k-vyplnovani-vysvedceni-na-zakladnich-skolach-od-1).

3.13 Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách (Gesce odbor 20)

Používání učebnic, učebních textů a školních potřeb se řídí podle § 27 školského zákona. O použití učebnic a učebních textů rozhoduje ředitel školy. Bezplatně jsou poskytovány učebnice se schvalovací doložkou žákům základních škol, dětem zařazených do přípravných tříd, žákům středních škol, kteří plní povinnou školní docházku a žákům se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají ve středních školách. Pokud škola nemůže z finančních důvodů zapůjčit všem žákům pracovní sešity, může používat učebnici bez pracovních sešitů.

Platný seznam učebnic a učebních textů, kterým byla udělena schvalovací doložka MŠMT, je obsažen ve Věstníku MŠMT – sešit 4/2010 a 11/2010 a na webových stránkách MŠMT (<http://www.msmt.cz/vzdelavani/aktuality-2>).

3.14 Ochrana duševního vlastnictví (Gesce odbor 22)

Kopírování a šíření nelegálně získaných počítačových programů a hudebních nahrávek a kopírování a šíření nelegálně vyrobených DVD či CD jsou oblasti, na které se soustřeďuje zájem mládeže. Většina mladých lidí si neuvědomuje, že riskuje trestní stíhání a povinnost k náhradě škody. MŠMT také toto aktuální téma zařadilo do RVP.

Pro učitele byl vydán informační materiál k výuce o ochraně duševního vlastnictví a autorských práv na základních a středních školách „Ochrana autorských práv“ (zveřejněn na www.msmt.cz). Kromě nezbytných informací poskytuje celou řadu praktických příkladů porušování autorských práv z oblasti filmové, hudební i z oblasti počítačových programů. Materiál řeší vztahy mezi vydavatelem a autorem a zabývá se rovněž ochranou autorů bakalářských a diplomových prací.

Dále doporučujeme materiál „Otázky a odpovědi k aplikaci autorského zákona ve školách“, který je rovněž zveřejněn na webových stránkách MŠMT.

3.15 Multikulturní výchova (Gesce odbor 27, 28)

Školám doporučujeme zařazovat do ŠVP (aktuálně do výuky dle vlastních lokálních potřeb a možností) v dostatečné míře průřezové téma Multikulturní výchova. Příklady dobré praxe k obohacení multikulturní výchovy na školách je možné nalézt na webu www.rvp.cz a webových stránkách MŠMT.

Komplexní informace o životě, kultuře a tragickém osudu Romů a Židů lze získat např. na odborných seminářích. Ve výuce doporučujeme akcentovat téma českoněmeckých vztahů v historických souvislostech (např. včetně objektivních informací o odsunu Čechů z pohraničí v roce 1938 po Mnichovské dohodě a sudetských Němců v roce 1945), poznávat kulturu a jazyk dalších národností a etnik žijících v ČR. Žáci by měli být informováni o současných extremistických skupinách mládeže (antisemitismus, neonacismus, pravicový a levicový extremismus).

Ve výchově žáků by měla být v dostatečné míře akcentována prevence směřující k jejich tolerantní a bezkonfliktní komunikaci. Informace o kurzech DVPP zaměřených na problematiku multikulturní výchovy jsou uvedeny na www.nidv.cz.

MŠMT každoročně vyhláší programy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy a na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů. Podrobnější informace na www.msmt.cz.

Současně však je potřebné upozornit, že v prostředí škol a školských zařízení i volnočasových aktivit nelze uskutečňovat vzdělávání k multikulturní výchově a lidským právům, k nenásilí a toleranci pouhým zdůrazněním cizorodých prvků s akcentací na jinakost, neboť pouhé zdůraznění odlišnosti může být kontraproduktivní. Zvláště v interaktivní práci s žáky s různým etnickým původem by se proto mělo spíše zdůrazňovat, co mají všichni žáci společné (zájmy, názory, všednodenní problémy), a naopak, kdy se i příslušník majoritního etnika stává menšinou (např. z hlediska náboženství, politických postojů, sociální třídy).

V roce 2008 MŠMT nechalo vytvořit publikaci „Sondy a analýzy. Učebnice dějepisu – teorie a multikulturní aspekty edukačního media“. Publikace přispívá ke zkvalitnění učebnic, jejím cílem je předat učitelům informace potřebné pro rozhodování, aby vybrali z nabídky nejkvalitnější a nejvhodnější učebnici. Publikace je k dispozici na webových stránkách MŠMT.

MŠMT aktualizuje metodický pokyn čj. 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.

3.16 Národnostní školství (Gesce odbor 27)

Vzdělávání příslušníků národnostních menšin stanoví § 14 školského zákona a to ve spojení s § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb. Třídy mateřských, základních i středních škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je možné zřizovat i při výrazně nižším počtu dětí a žáků než ve školách s vyučovacím jazykem českým. Není-li dosaženo ani tohoto minimálního počtu žáků, může ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit ve ŠVP předměty nebo jejich části, v nichž se vzdělávání uskutečňuje dvojjazyčně, jak v českém jazyce, tak v jazyce národnostní menšiny.

Dle konkrétních požadavků a potřeb národnostní skupiny či etnika doporučuje MŠMT v souladu s platnými zákony vytvářet pro vzdělávání příslušníků národnostních menšin odpovídající podmínky.

Otázky spojené s polským národnostním školstvím je možné konzultovat s [Pedagogickým centrem pro polské národnostní školství](#) Český Těšín, které zajišťuje potřeby škol s polským jazykem vyučovacím v ČR, např. soutěže žáků v polském jazyce, další vzdělávání pedagogických pracovníků, celoživotní vzdělávání nebo evropskou a příhraniční spolupráci.

Závaznými dokumenty jsou v této oblasti např. [Evropská charta regionálních či menšinových jazyků](#) a [Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin](#). Doporučuje se obsah obou dokumentů začlenit do výuky na základních i středních školách.

3.17 Environmentální výchova a vzdělávání pro udržitelný rozvoj (Gesce odbor 22)

Jednou ze složek vzdělávání je environmentální/ekologická výchova (EV), ke které se vztahuje „Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice na léta 2010-2012 s výhledem do roku 2015“ (dále AP nebo Akční plán).

Přínosy environmentálního vzdělávání jsou v získání znalosti v oblasti životního prostředí včetně nejnovějších poznatků výzkumu a vědy, nových legislativních norem, metod práce s veřejností nebo s konkrétními cílovými skupinami, aplikace znalostí a využívání zkušeností v odborné, profesní i soukromé sféře. EV je současně řešena ve „Státním programu Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj v ČR“ (schválena vládou ČR v roce 2008). Doporučujeme školám využívat „Metodický pokyn MŠMT k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě ve školách a školských zařízeních“ č.j. 16 745/2008-22, který reaguje na potřebu tématu problematiky ochrany životního prostředí. Přihlášení ČR k Evropské strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj vyžaduje zkvalitnění EVVO ve školách a školských zařízeních, ustavit na škole funkci školního koordinátora EVVO a přihlásit jej na Specializační kurs pro školní koordinátory, pedagogické pracovníky přihlásit ke vzdělávání zaměřené k EVVO a zpracovat školní programy environmentální výchovy. MŠMT doporučuje školám využívat nabízené projekty neziskových organizací a společností orientované na pomoc školám v environmentální výchově a udržitelném rozvoji.

Příklady dobré praxe k obohacení environmentální výchovy na školách je možné nalézt na webu <http://rvp.cz/filtr-ZVOE-DC-1> a webových stránkách MŠMT.

V návaznosti na výše uvedenou „Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj v ČR“ připravuje MŠMT „Akční plán Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj v ČR na léta 2010-2012“, který konkretizuje cíle a prostředky k jejímu naplnění. Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) je zde vymezeno jako předpoklad k osvojení si takových způsobů myšlení, rozhodování a chování jednotlivce, které vedou k udržitelnému jednání v osobním, pracovním i občanském životě. Zaměřuje se zejména na:

- pochopení propojenosti a vzájemné souvislosti ekonomických, sociálních a environmentálních hledisek rozvoje, a to na lokální, národní i globální úrovni,
- vnímání udržitelného rozvoje jako celostního a systémového přístupu, který směřuje k ekonomicky prosperující společnosti a respektuje sociální a environmentální souvislosti a limity,
- rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) pro demokratické a svobodné rozhodování ve vlastním i veřejném zájmu v souladu s právem a s principy udržitelného rozvoje.

Akční plán reflektuje probíhající teoretickou diskusi vymezující vztah VUR k environmentální výchově, globální výchově či jiným výchovným přístupům. Z tohoto důvodu neusiluje o přesnou definici VUR nebo o objasnění jejích vztahů k ostatním výchovným směrům. Předpokládá, že se VUR ve svých cílech, strategiích i obsahu s dalšími směry přirozeně prolíná, aniž by je nahrazoval.

Informace na www.msmt.cz.

3.18 Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu (Gesce odbor 22, 27)

Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku a schopnostem. Dovednosti a kvality pozitivního zdravého životního stylu jsou nedílnou součástí procesu výchovy a vzdělávání. Zdraví je vhodné zařadit jako nadpředmětové téma, což nevylučuje zařazení samostatného předmětu.

Problematika zdraví obsahuje řadu témat, kterým je zapotřebí věnovat pozornost, ať se již jedná o prevenci obezity a podporu pohybu a výživy, poruchy příjmu potravy, narůstající počet dětí ohrožených astmatem a alergiemi, atp. Příručky pro učitele a další materiály jsou umístěny na www.msmt.cz/vzdelavani/vychova-ke-zdravi.

Koncepce rozvoje školy, která je založena na programu ochrany a podpory zdraví, podporuje aktivní spolupráci mezi dětmi, učiteli a rodiči a vede k vytváření pozitivního sociálního klimatu školy. Vytváří vhodné podmínky pro veškerou výuku a učení, vede děti ke zdravému způsobu života i k odpovědnosti za své zdraví. Školy zařazené do sítě projektu Světové zdravotnické organizace „Škola podporující zdraví (ŠPZ)“ mají vypracovány dlouhodobou koncepci rozvoje své školy. Další informace a zajímavosti jsou na www.program-spz.cz/cs.

MŠMT doporučuje projekt Zdravé zuby, komplexní výukový program péče o zubní zdraví, k realizaci ve všech vzdělávacích programech 1. stupně základního vzdělávání (www.zdravezuby.cz).

V rámci vzdělávacích programů škol a při realizaci ŠVP doporučujeme věnovat pozornost tématům dopravní výchovy a úkolům, které vyplývají z „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“, s akcentem na výuku základů první pomoci a současně se zaměřit na vzdělávání učitelů v této oblasti. Na webových stránkách MŠMT je uveden odkaz na stránky Ministerstva dopravy a BESIP, příklady dobré praxe z oblasti dopravní výchovy jsou zveřejňovány na www.rvp.cz.

V prosinci 2009 byl schválen projekt „Ovoce do škol“ vymezený nařízením vlády č. 478/2009 Sb. o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních. Projekt je řešen resorty školství, zdravotnictví a zemědělství, jeho úkolem je přispět ke zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit zdravé stravovací návyky ve výživě dětí, bojovat proti epidemii dětské obezity a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny. Bezplatná distribuce ovoce a zeleniny do škol bude podpořena doprovodnými opatřeními zaměřenými na praktické seznámení s ovocem a zeleninou v rámci výuky. Jedním z prvků celého projektu je vytvoření funkčního vztahu škola – rodina. Informace k projektu na www.msmt.cz/vzdelavani/vychova-ke-zdravi a příklady dobré praxe na www.rvp.cz.

Na webových stránkách MŠMT jsou zřízeny odkazy na weby Ministerstva zemědělství (MZe) www.viscojis.cz a www.bezpecnostpotravin.cz, které jsou součástí Informačního centra bezpečnosti potravin (ICBP). Zde jsou uvedeny informace k výuce problematiky správné výživy žáků základních škol, nabídka zábavných vzdělávacích programů a podpůrné studijní materiály pro výuku problematiky bezpečnosti potravin.

MŠMT se podílelo na dotisku manuálů k projektu e-bug. Jedná se o manuály pro 1. a 2. stupeň základní školy na podporu realizace vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví a Člověk a příroda. Cílem je zajímavou a zábavnou formou informovat žáky o mikroorganismech, správném užívání antibiotik, o různých způsobech šíření infekčních chorob a o vhodné prevenci infekčních onemocnění pomocí správné hygieny a očkování. Uvedené materiály jsou distribuovány do škol zdarma a celý výukový program je dostupný na www.e-bug.eu.

V posledních letech se objevuje u stále vyššího počtu dětí vadné držení těla. Doporučujeme proto jednak věnovat zvýšenou pozornost výběru vhodného nábytku podle vydaného

„Doporučení Státního zdravotního ústavu v Praze a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro školy při nákupu školního nábytku“, jednak zlepšit pohybový režim žáků, který by kompenzoval statickou zátěž ve školních lavicích, ale i v množství hodin strávených u počítače a televize. Více o možnostech prevence vadného držení těla je možné nalézt na webových stránkách MŠMT věnovaných [semináři z roku 2009](#) „Možnosti prevence vadného držení těla ve škole“, který proběhl s přispěním Státního zdravotního ústavu a Světové zdravotnické organizace.

Informace o uskutečněných i připravovaných seminářích i další důležité informace naleznete na webových stránkách MŠMT (Sociální programy, Zdraví a zdravý životní styl).

Světovou zdravotnickou organizací (WHO) a Organizací spojených národů je jednou za čtyři roky vyhlašován 23.–29. dubna Globální týden bezpečnosti na silnicích.

3.19 Sexuální výchova (Gesce odbor 22)

V dubnu 2010 bylo schváleno „Doporučení MŠMT k realizaci sexuální výchovy v základních školách“ (č.j. 26 976/2009-22). Cílem tohoto materiálu je upozornit na důležitost, komplexnost, systematičnost a souvislosti v oblasti realizace sexuální výchovy na základních školách a nabídnout ucelený pohled, jak lze danou problematiku pojmout. Apeluje na pojetí sexuální výchovy z hlediska biologického, sociálního i psychologického, respektování individuálních specifíků a etický přístup. Materiál zároveň reaguje na potřebu řešení aktuálních témat současné doby, a to zejména nebezpečí hrozící v souvislosti s užíváním internetu, nárůst počtu HIV pozitivních osob, zvyšující se výskyt pohlavně přenosných chorob, zvýšený výskyt rakoviny prostaty, rakoviny prsu a děložního čípku, sexuální zneužívání dětí zejm. s ohledem na komercializaci sexu apod.

Současně s doporučením je do škol distribuována příručka „Sexuální výchova – vybraná témata“, kde pedagogové najdou aktuální informace, které mohou dále využít při výuce. Příručka nabízí např. témata z oblasti ochrany reprodukčního zdraví mladistvých, nemoci přenosné pohlavním stykem, sexuální orientace, sexuální deviace, sexuální dysfunkce, a v současné době velice aktuální problematiku sexualita a média – bezpečný internet apod.

Doporučení MŠMT k realizaci sexuální výchovy v základních školách i příručka jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT.

4. Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři

4.1 Termíny přijímacích zkoušek na střední školy a konzervatoře ve školním roce 2010/2011 pro školní rok 2011/2012 (Gesce odbor 20)

Termíny pro přijímací řízení na střední školy a konzervatoře stanoví školský zákon a vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 671/2004 Sb.). U škol zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí se i nadále jedná o řízení správní podle správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), viz informace ve výkladu k § 183 odst. 2 školského zákona na webové stránce MŠMT.

Základní informace k přijímacímu řízení ve školním roce 2010/2011:

- Uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče (dále jen uchazeč) může **podávat až 3 přihlášky pro první kolo přijímacího řízení** (§ 60 odst. 7 školského zákona), vzory tiskopisů jsou zveřejněny na www.msmt.cz/vzdelavani/nove-formulare-prihlasek-vzory.
- **Do 1. ročníku nižšího stupně šestiletého gymnázia mohou být přijati uchazeči i z druhého ročníku osmiletého gymnázia nebo osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře** (§ 61 odst. 2 školského zákona).
- Uchazeč odevzdává přihlášku do denní formy vzdělávání **ne již prostřednictvím základní školy, ale řediteli střední školy do 15. března 2011**, v případě přihlášky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou **do 30. listopadu 2010**.
- Ředitel střední školy je povinen pro první kolo přijímacího řízení vyhlásit **nejméně 2 termíny pro konání přijímací zkoušky**, pokud o jejím konání rozhodl (§ 60 odst. 2 školského zákona).
- K potvrzení zájmu uchazeče o vzdělávání na střední škole, je **zaveden zápisový lístek** (§ 60 odst. 20 a § 60a školského zákona), který může **uchazeč vzít zpět jen jednou** (tzn., že jej nemůže uplatnit na třetí škole).
- Ředitel střední školy může v rámci dalších skutečností hodnotit uchazeče i podle výstupního hodnocení na základě § 60 odst. 13 písm. d) školského zákona, pokud jej uchazeč k přihlášce přiloží (jaký důraz na něj bude kladen, je vhodné uvádět v kritériích přijímacího řízení).
- **Jednotná kritéria přijímacího řízení**, stanovená ředitelem školy, **musí být vyhlášena prokazatelným způsobem** (např. vyvěšení na veřejně přístupném místě ve škole a zveřejnění na webových stránkách) nejpozději **do 30. října 2010 pro obory vzdělání s talentovou zkouškou, pro ostatní obory vzdělání do 31. ledna 2011**, pro ostatní kola nejpozději k datu vyhlášení příslušného kola přijímacího řízení (§ 60 odst. 4 písm. a) školského zákona). **Vyhlášením se kritéria přijímání stávají závaznými pro příslušné kolo přijímacího řízení a nemůže docházet k jejich změně** (tu lze považovat za porušení § 60 odst. 3 písm. a) školského zákona).
- Pro první kolo přijímacího řízení se stanoví **jednotně termín přijímací zkoušky ve středních školách (pokud je vyhlášena) v pracovních dnech od 22. dubna do 7. května 2011** (týká se i nižšího stupně víceletých gymnázií). Dny konání zkoušky stanoví ředitel školy.
- **Přihláška ke vzdělávání do jiné než denní formy vzdělávání se podává řediteli střední školy do 20. března 2011**. Přijímací zkouška v prvním kole přijímacího řízení do jiné než denní formy vzdělávání a u všech forem nástavbového studia, zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem nebo zkráceného studia pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou, se koná **v pracovních dnech od 2. do 17. května 2011**. Dny konání zkoušky stanoví ředitel školy.
- Ředitel školy ukončí hodnocení uchazečů **do 3 pracovních dnů po posledním dni konání přijímací zkoušky**, stanoví jejich pořadí a odešle rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí. V případě, že se přijímací zkoušky nekonají, zašle ředitel školy rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí bez zbytečného odkladu, nejdříve ale v prvním kole přijímacího řízení dne **22. dubna 2011** (§ 60 odst. 16 a 17 školského zákona).

Stanovení termínů dalších kol přijímacího řízení (včetně případných přijímacích nebo talentových zkoušek) je v kompetenci ředitele střední školy nebo konzervatoře a mohou jím být vyhlášeny, pokud bude znát počet volných míst (§ 60 odst. 22). Informace o dalších kolech přijímacího řízení mají za povinnost zveřejnit také krajské úřady. V těchto kolech přijímacího řízení není počet přihlášek omezen.

Talentové zkoušky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou budou konány v pracovních dnech od 2. do 15. ledna 2011. Dny konání zkoušky stanoví ředitel školy.

Součástí přijímacího řízení do oborů vzdělání s talentovou zkouškou může být (ale nemusí) i přijímací zkouška (postupuje se podle vyhlášky č. 671/2004 Sb. a podle § 60 a 60b školského zákona, s odlišnostmi upravenými v § 62 odst. 1 až 3).

Do prvního ročníku šestiletých vzdělávacích programů v konzervatoři se přijímají uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky. **Do prvního ročníku osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře** se přijímají uchazeči, kteří úspěšně ukončili pátý ročník základní školy. Přijímací řízení ke vzdělávání v konzervatoři se koná formou talentové zkoušky. **Talentové zkoušky v konzervatoři se konají od 15. do 31. ledna 2011 v termínu stanoveném ředitelem školy.** Po vyhodnocení talentové zkoušky vydá ředitel školy nejpozději **do 10. února 2011** rozhodnutí o přijetí či nepřijetí ke vzdělávání v konzervatoři.

Uchazeč, který nebyl přijat ke vzdělávání v konzervatoři nebo do oborů vzdělání s talentovou zkouškou, má i nadále možnost podat **do 15. března 2011** přihlášku do oborů vzdělání podle § 60 školského zákona a účastnit se přijímacího řízení do prvního ročníku vzdělávání ve střední škole.

4.2 Termíny maturitních zkoušek (Gesce odbor 23, 20)

Maturitní zkouška ve školním roce 2010/2011 se koná podle ustanovení (§ 77 a následující) školského zákona a podle vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

V jarním zkušebním období se maturitní zkoušky konají **od 1. dubna do 10. června 2011**, v podzimním zkušebním období **od 1. září do 31. října 2011**.

Předsedy zkušebních komisí jmenuje krajský úřad **do konce února 2011**, místopředsedy a další členy zkušebních komisí jmenují ředitelé škol **do 31. března 2011** pro jarní zkušební období a **do 30. června 2011** pro podzimní zkušební období.

Žáci mají 5 vyučovacích dnů volna k přípravě na konání maturitní zkoušky, termín stanoví ředitel školy.

Jarní zkušební období

Společná část maturitní zkoušky

Ústní zkoušky společné části se konají v období **od 2. května do 27. května 2011**. Konkrétní termíny ústních zkoušek společné části stanoví ředitel školy nejpozději jeden měsíc před jejich konáním.

Didaktické testy a písemné práce společné části se budou konat **od 30. května do 7. června 2011**. Jednotné zkušební schéma pro konání didaktických testů a písemných prací určí ministerstvo **do 31. prosince 2010** a tyto údaje zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Výsledky hodnocení zkoušek a dílčích zkoušek společné části zpřístupní Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále CZVV) ředitelům škol způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději v pátek **17. června 2011**. Ředitel vydá vysvědčení o maturitní zkoušce nejpozději **do 20. června 2011**.

Profilová část maturitní zkoušky

Zkoušky profilové části konané před zkušební maturitní komisí (tj. ústní zkoušky a obhajoby maturitních prací) se konají v období **od 2. května do 27. května 2011**. Konkrétní termíny zkoušek stanoví ředitel školy nejpozději jeden měsíc před jejich konáním.

Písemné zkoušky a praktické zkoušky profilové části se mohou konat **od 15. dubna 2011 do 27. května 2011**. V případě oborů vzdělání skupiny 82 Umění a užité umění se praktické zkoušky mohou konat nejdříve **1. dubna 2011**.

Podzimní zkušební období

Společná část maturitní zkoušky

Ústní zkoušky společné části se konají v období od **1. září 2011 do začátku didaktických testů a písemných prací**. Konkrétní termíny ústních zkoušek společné části stanoví ředitel školy nejpozději jeden měsíc před jejich konáním.

Didaktické testy a písemné práce společné části se budou konat v období od **15. září do 30. září 2011**. Konkrétní termíny konání didaktických testů a písemných prací určí ministerstvo **do 15. srpna 2010** a jednotné zkušební schéma pro konání didaktických testů a písemných prací **do 15. srpna 2011**; tyto údaje zveřejní ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Výsledky hodnocení zkoušek a dílčích zkoušek společné části zpřístupní CZVV ředitelům škol způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději **v pátek 14. října 2011**. Ředitel vydá vysvědčení o maturitní zkoušce nejpozději **do 4. listopadu 2011**.

Profilová část maturitní zkoušky

Zkoušky profilové části se konají v období **od 1. září do 31. října 2011**. Konkrétní termíny zkoušek stanoví ředitel školy nejpozději jeden měsíc před jejich konáním, a to s přihlédnutím k termínům konání didaktických testů a písemných prací společné části.

Žáci se přihlašují k maturitní zkoušce, opravné zkoušce nebo náhradní zkoušce podáním přihlášky k maturitní zkoušce řediteli školy, a to nejpozději **do 15. listopadu 2010** pro jarní zkušební období a nejpozději **do 25. června 2011** pro podzimní zkušební období.

CZVV zajistí doručení zkušební dokumentace do zkušebního místa v bezpečnostních schránkách nejpozději **do 25. března 2011** pro jarní zkušební období, nebo **do 26. srpna 2011** pro podzimní zkušební období. Za bezpečné uložení bezpečnostní schránky obsahující materiály s informacemi označenými CZVV jako „veřejně nepřístupné“ na škole, se považují technicko-organizační opatření aplikovaná k zajištění materiálů obsahujících osobní údaje.

Součástí příprav na novou maturitní zkoušku je také vzdělávání pedagogů. Komplexní informace o nové maturitě naleznete na stránkách www.novamaturita.cz.

4.3 Generální pilotáž společné části maturitní zkoušky (Gesce odbor 23)

V rámci pokusného ověřování nové formy a organizace ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou (dále jen „pokusné ověřování“) vyhlášeného MŠMT v souladu s § 171 odst. 1 školského zákona pod č. j.: 3831/2010-23, budou střední školy, které splní podmínky uvedené ve vyhlášení pokusného ověřování a do pokusného ověřování se přihlásí, realizovat generální pilotáž společné části maturitní zkoušky (dále jen generální pilotáž).

Generální pilotáž bude probíhat formou realizace společné části maturitní zkoušky v rozsahu zkoušek konaných formou didaktického testu a písemné práce. Jejím cílem je prověřit logistické a personální zajištění společné části maturitní zkoušky a připravenost osob školených pro výkon funkce školního maturitního komisaře, zadavatele zkoušek, hodnotitele písemných prací a posuzovatele otevřených úloh didaktických testů.

Ředitel školy seznámí s vyhlášením pokusného ověřování zřizovatele školy, zletilé žáky a zákonné zástupce nezletilých žáků zařazených do tohoto pokusného ověřování. **Pokud se škola přihlásí do pokusného ověřování, je účast žáka na generální pilotáži společné části maturitní zkoušky součástí jeho studijních povinností.**

Koordinací pokusného ověřování MŠMT pověřuje CZVV, další informace najdete na webových stránkách MŠMT a CZVV (www.msmt.cz/statni-maturita/maturitni-generalka, www.novamaturita.cz/maturitni-generalka-1404034139.html).

Pokusné ověřování bude probíhat ve školách přihlášených do pokusného ověřování v těchto etapách a termínech:

- a) školy obdrží zkušební dokumentaci v termínu **od 29. září do 8. října 2010**,
- b) generální pilotáž ve školách proběhne v termínu **od 11. října do 14. října 2010**,
- c) hodnocení písemných prací, jako součást pokusného ověřování, bude ve školách probíhat v termínu **od 12. října do 21. října 2010**,
- d) CZVV zpracuje celkové výsledky za školu a předá je dané škole **3. listopadu 2010**.

4.4 Termíny závěrečných zkoušek (Gesce odbor 20, 23)

Při konání závěrečných zkoušek se postupuje podle vyhlášky č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem.

Závěrečné zkoušky v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání, se konají **v červnu 2011** v termínech stanovených ředitelem školy.

Závěrečné zkoušky v oborech vzdělání, v nichž se dosahuje stupně středního vzdělání s výučním listem, se konají **v červnu 2011** v termínech stanovených ředitelem školy. V oborech vzdělání, kde praktická zkouška trvá 2 až 4 týdny, může ředitel školy stanovit termín závěrečné zkoušky **od 20. května 2011**. Termín praktické zkoušky **před 20. květnem** může ředitel školy stanovit po dohodě s MŠMT. Ředitel školy může stanovit jiný termín závěrečné zkoušky v případě ukončování vzdělávání v rámci rekvalifikace podle zvláštního právního předpisu.

Předsedy zkušebních komisí pro závěrečné zkoušky jmenuje **do konce února 2011** krajský úřad, jmenování je platné i pro opravné zkoušky a náhradní zkoušky. Místopředsedy a další členy zkušebních komisí jmenují ředitelé škol **do 15. března 2011**.

Pro závěrečné zkoušky ve školním roce 2010/11 bude Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV) v rámci IPn „Nová závěrečná zkouška“ (dále jen NZZ) připravovat jednotná zadání pro všechny obory vzdělání kategorie H (s výjimkou oborů 34-56-H/001 Fotograf a 69-53-H/003 Provoz služeb) a jednotná zadání pro některé obory vzdělání kategorie E.

V **březnu 2011** budou jednotná zadání zpřístupněna všem školám prostřednictvím webového portálu informačního systému NZZ. Každá škola získá přístup k jednotným zadáním pro obory vzdělání, které má zapsány v rejstříku škol. O využití jednotných zadání u závěrečné zkoušky rozhodne ředitel školy.

V průběhu **března a dubna 2011** bude NÚOV organizovat k jednotlivým jednotným zadáním metodické semináře pro vyučující, kteří budou závěrečnou zkoušku ve škole připravovat.

Více na www.nuov.cz/nzz

4.5 Termíny konání absolutorií v konzervatoři (Gesce odbor 20, 23)

Při konání absolutorií v konzervatoři se postupuje podle již výše uvedené vyhlášky č. 47/2005 Sb.

Při absolutoriu v konzervatoři se obhajoba absolventské práce, teoretická zkouška z odborných předmětů, zkouška z cizího jazyka nebo zkouška z umělecko-pedagogické přípravy koná v **červnu 2011** v termínech stanovených ředitelem školy. Téma absolventského

výkonu a téma absolventské práce stanoví žákovi ředitel školy nejpozději 6 měsíců před zahájením konání absolutoria v konzervatoři. Absolventský výkon se může konat nejdříve **od 10. února** příslušného školního roku.

Předseda a členové zkušební komise pro absolutorium v konzervatoři jsou jmenováni nejpozději **do 5. února 2011**. Předsedu jmenuje krajský úřad, ostatní členy komise ředitel školy. Jmenování se vztahuje i na náhradní zkoušky a opravné zkoušky.

4.6 Nová soustava oborů vzdělání (Gesce odbor 23)

V souladu s § 3 odst. 5 a 4 odst. 3 a § 185 odst. 1 školského zákona MŠMT připravilo ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání.

Toto nové nařízení vlády, které nahradí nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje všechny dosavadní změny nařízení vlády č. 689/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zpřehlední novou soustavu oborů vzdělání, ke kterým byly vydány RVP. Předpokládané nabytí účinnosti tohoto nového nařízení vlády je ke dni 31.8.2010.

4.7 Vzdělávací programy pro střední školy a konzervatoře (Gesce odbor 23)

V rámci 4. etapy kurikulární reformy bylo vydáno celkem 49 RVP středního odborného vzdělávání. V souladu se změnou § 83, odst. 1 školského zákona byly vytvořeny RVP samostatných oborů vzdělání nástavbového studia.

MŠMT vydalo celkem 49 RVP, z toho 2 RVP pro obory vzdělání kategorie H (poskytující střední vzdělání s výučním listem), 6 RVP pro obory vzdělání kategorie E (poskytující střední vzdělání s výučním listem), 3 RVP pro obory vzdělání kategorie M, L/0x (poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou), 30 RVP pro obory vzdělání nástavbového studia a 8 RVP pro obory vzdělání konzervatoří.

4.8 Informace o vyplňování vysvědčení ve středních školách (Gesce odbor 23)

Pro vyplňování vysvědčení ve středních školách platí stejné informace jako pro vyplňování vysvědčení pro základní školy uvedené v části 3.12.

4.9 Informace o učebnicích a učebních textech používaných ve školách (Gesce odbor 20)

Při používání učebnic, učebních textů a školních potřeb ve středních školách doporučujeme využít informace uvedené v části 3.13.

4.10 Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol (Gesce odbor 27)

MŠMT každoročně vyhlašuje dotační program „Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol“, a to ve dvou kolech: 1. kolo na období leden – červen, 2. kolo na období září – prosinec. Finanční prostředky jsou určeny na podporu těch romských žáků, jež jsou občany ČR a jejichž rodinám působí náklady spojené se středním nebo vyšším odborným vzděláváním značné potíže. Jsou jim poskytovány prostřednictvím právnických osob, popřípadě organizačních složek státu vykonávajících činnost školy.

Bližší informace jsou zveřejněny na webových stránkách MŠMT (Sociální programy, Dotační, rozvojové a operační programy).

4.11 *Vzdělávání v dvojnárodnostním dvojjazyčném cyklu realizovaném v Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně (Gesce odbor 23, 91)*

Vzdělávací cyklus na gymnáziu v Pirně je šestiletý a probíhá jako dvojjazyčné česko-německé vzdělávání s matematicko-přírodovědným zaměřením. Přijímání jsou žáci po ukončení 6. roku povinné školní docházky na základní škole nebo tomu odpovídajícímu ročníku víceletého gymnázia. Výběrem žáků je pověřeno Gymnázium Děčín.

Společná výuka českých a německých žáků probíhá ve čtyřech až osmi předmětech (podle ročníků), zbytek výuky je organizován ve skupinách podle národností. Učebnice a učební pomůcky pro výuku předmětů vyučovaných v českém jazyce jsou žákům poskytovány MŠMT bezplatně. Ubytování a stravování žáků je hrazeno z prostředků MŠMT a saského partnerského ministerstva. Výuka předmětů vyučovaných v německém jazyce je zajišťována německými pedagogy, výuka češtiny a předmětů vyučovaných v českém jazyce je zabezpečována českými pedagogy.

Vzdělávání je zakončeno maturitní zkouškou po dvanáctém roce školní docházky (podle saského školského systému). Předmět český jazyk a literatura je pro české žáky po celou docházku povinným předmětem a je také povinným předmětem maturitní zkoušky, rovněž tak i cizí jazyk (němčina/angličtina).

Podrobné informace najdete na: www.schillergymnasium-pirna.de, www.gymnaziumdc.cz.

4.12 *Vzdělávání na lyceích v Dijonu a Nimes ve Francii (Gesce odbor 23, 91)*

Vzdělávání na lyceích v Dijonu a Nimes je tříleté, je zakončeno francouzskými maturitními zkouškami, jejichž součástí je i zkouška z českého jazyka a literatury. Výuka tohoto předmětu je pravidelně zajišťována českým lektorem. Francouzská strana hradí studentům z ČR po dobu deseti měsíců školního roku stravu, ubytování, nákup většiny učebních pomůcek, pojištění a kapesné. MŠMT hradí cestu autobusem do uvedených měst a zpět vždy na počátku a konci každého školního roku. Je určeno pro žáky 1. ročníku čtyřletého gymnázia, odpovídajícího ročníku osmiletého gymnázia nebo 3. ročníku šestiletého studia ve francouzských sekcích gymnázií.

Podrobné informace najdete na stránkách Akademické informační agentury (www.zahranici-stipendium.cz, odkaz AIA v nabídce pro studenty středních škol).

5. *Vyšší odborné vzdělávání*

5.1 *Přijímání uchazečů ke vzdělávání ve vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)*

Přijímání uchazečů ke vzdělávání ve vyšších odborných školách se uskutečňuje podle § 93 až § 95 školského zákona a § 2 vyhlášky č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 470/2006 Sb.

Termín, obsah a formu přijímací zkoušky, pokud se koná, stanoví ředitel školy. Přijímací zkoušky v prvním kole přijímacího řízení se konají nejdříve **1. června**. Ředitel školy může po ukončení prvního kola přijímacího řízení vyhlásit další kola přijímacího řízení k naplnění předpokládaného stavu studentů. Poslední kolo přijímacího řízení se uskuteční nejpozději **do 30. září**.

Podle § 97 odst. 1 školského zákona se uchazeč stává studentem vyšší odborné školy dnem zápisu ke vzdělávání. Uchazeči se zapisují ve lhůtě stanovené vyšší odbornou školou, nejpozději však **do 30. září**.

5.2 Ukončování vzdělávání ve vyšších odborných školách (Gesce odbor 23)

Ukončování vzdělávání absolutoriem upravuje § 101 a § 102 školského zákona a § 7 až § 9 vyhlášky č. 10/2005 Sb. Předsedu zkušební komise pro absolutorium jmenuje krajský úřad, ostatní členy komise ředitel školy.

Neprospěl-li student z některé zkoušky nebo neobhájil-li absolventskou práci, může konat opravnou zkoušku z dané zkoušky nebo obhájit absolventskou práci do 6 měsíců od řádného termínu absolutoria. Opravnou zkoušku nebo opravnou obhajobu absolventské práce je možné konat nejvýše dvakrát.

Upozorňujeme, že v souladu s ustanovením § 185 odst. 2 školského zákona mohou vyšší odborné školy uskutečňovat vzdělávání podle učebních dokumentů vydaných podle dřívějších předpisů nejpozději do konce školního roku 2011/2012. To znamená, že v nejběžnějším případě vyššího odborného vzdělávání v délce 3 roky v denní formě budou moci ukončit vzdělávání podle těchto dokumentů jako poslední studenti, kteří zahájí vzdělávání ve školním roce 2009/2010; přijímání uchazečů k déle trvajícím vyššímu odbornému vzdělávání nebo přijímání uchazečů ke vzdělávání v pozdějším školním roce je proto třeba zvážit s ohledem na reálné možnosti školy zajistit těmto uchazečům dokončení jejich vzdělávání podle vzdělávacích programů akreditovaných podle současné právní úpravy.

6. Vysoké školství – přijímání uchazečů

6.1 Informace o přijímání uchazečů ke studiu na vysoké školy pro akademický rok 2011/2012 (Gesce odbor 30)

Pro přijímání ke studiu na vysokých školách platí § 48 až § 50 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. Zákon o vysokých školách ukládá vysokým školám a fakultám zveřejnit na úřední desce vysoké školy nebo fakulty veškeré informace o přijímacím řízení v dostatečném časovém předstihu (nejméně čtyřměsíčním). V případě nově akreditovaných studijních programů se oznámení lhůty podání přihlášek ke studiu těchto programů zkracuje na jeden měsíc. Informace o přijímacím řízení a studiu jsou také umístěny na webových stránkách jednotlivých vysokých škol, jejich seznam je umístěn na webové stránce MŠMT, včetně odkazů na jejich vlastní webové stránky (www.msmt.cz/vzdelavani/prehled-vysokych-skol).

Všechny informace o přijímacím řízení na všech vysokých školách platné pro akademický rok 2011/2012 je možné nalézt od konce ledna 2011 na webové stránce Centra pro studium vysokého školství, v.v.i. v sekci Vyhledávání v nabídce studijních programů a oborů VŠ pro rok 2010/2011 <http://www.csvs.cz/databaze/vs2004/>.

Základní informace jsou rovněž zveřejněny v Učitelských novinách č. 39 - 40 ze dne 11. listopadu 2010 (případné opravy v Učitelských novinách č. 3 ze dne 20. ledna 2011).

Další informace o možnostech studia v terciární sféře vzdělávání (tj. na vysokých školách i na vyšších odborných školách) bude možno získat na „Evropském veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání **Gaudeamus 2010**“, který se uskuteční ve dnech 2. a 5. listopadu 2010 na Brněnském výstavišti. Informace o veletrhu jsou k dispozici na www.gaudeamus.cz.

7. Jazykové vzdělávání

7.1 Termíny státních jazykových zkoušek (Gesce odbor 23)

Podzimní termíny:

Státní jazyková zkouška

- základní 19. listopadu 2010 všechny jazyky 13.30 hod.
- všeobecná 26. listopadu 2010 všechny jazyky 13.30 hod.

Jarní termíny:

Státní jazyková zkouška základní

- 13. května 2011 angličtina 13.30 hod.
- 14. května 2011 ostatní jazyky 9.00 hod.

Státní jazyková zkouška všeobecná

- 20. května 2011 angličtina 13.30 hod.
- 21. května 2011 ostatní jazyky 9.00 hod.

8. Základní umělecké vzdělávání

8.1 Informace o vzdělávacích programech pro základní umělecké vzdělávání (Gesce odbor 22)

Pro účely vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, jsou do doby nabytí platnosti RVP pro základní umělecké vzdělávání za platné považovány stávající učební dokumenty pro základní umělecké vzdělávání.

Kurikulární dokument RVP pro základní umělecké vzdělávání byl dopracován prostřednictvím projektu IPN Pilot ZUŠ s pilotními školami a nabývá účinnosti dnem 1. září 2010. Po dvouletém přípravném období bude zahájena výuka podle ŠVP na všech základních uměleckých školách (2012/2013).

9. Vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

9.1 Inkluzivní vzdělávání (Gesce odbor 27, 28)

Inkluzivní vzdělávání je zaměřeno tak, aby byly v hlavním vzdělávacím proudu vytvořeny veškeré podmínky pro všechny děti, žáky a studenty, tedy také pro děti, žáky a studenty zdravotně postižené, zdravotně znevýhodněné a sociálně znevýhodněné. O inkluzi lze hovořit ve chvíli, kdy jsou děti, žáci a studenti plně zapojeni v heterogenních skupinách (v běžných třídách) a jsou jim vytvořeny podmínky jak pro optimální rozvoj jejich vzdělávacího potenciálu, tak pro rozvíjení sociálních vztahů, rozvoj osobnosti, atp. Vedle podpory rozvoje inkluzivního prostředí v hlavním vzdělávacím proudu je třeba poskytovat vzdělávání ve školách nebo třídách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, kam by měly být děti zařazovány výhradně v případech, kdy je to v jejich nejlepším zájmu.

MŠMT postupně vytváří cílené speciální programy ke zlepšení a posílení zdraví skupiny dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve ŠVP jednotlivých škol. Uvedené programy vycházejí např. z RVP pro základní vzdělávání (kapitola č. 8). O dotaci na podporu inkluzivního vzdělávání a na podporu vzdělávání žáků se zdravotním postižením ve třídách/školách samostatně zřízených pro tyto žáky je možné žádat v dotačních a rozvojových programech:

- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- Rozvojový program Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním,
- Program MŠMT na podporu integrace romské komunity,
- Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol,
- Program na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území ČR,
- Program na zřízení funkce asistenta pedagoga pro žáky se zdravotním postižením na soukromých a církevních školách formou rozvojového programu,
- Program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním,
- Zajištění podmínek bezplatné přípravy k začlenění žáků dětí-cizinců z třetích zemí do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků,
- Program na vybavování škol kompenzačními pomůckami pro podporu vzdělávání žáků se zdravotním postižením.

Doporučujeme sledovat aktuálně vyhlášené rozvojové programy na webových stránkách MŠMT.

9.2 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením (Gesce odbor 28)

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením (dále jen žáků) je v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb. a v souladu se vzdělávacími potřebami žáků a požadavky zákonného zástupce zajišťováno formou individuální integrace, resp. inkluze ve třídě školy hlavního vzdělávacího proudu, ve třídě samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením nebo ve škole, která je samostatně zřízena pro žáky se zdravotním postižením, případně kombinací uvedených forem. Prioritní formu představuje forma inkluzivního vzdělávání se zajištěním podpůrných opatření podle vyhlášky č. 73/2005 Sb.

Pokud rodiče nezvolí pro své dítě školu jinou, vzdělává se žák se zdravotním postižením ve spádové škole podle místa svého bydliště (§ 36 odst. 5 školského zákona).

Školy mají možnost využívat funkce asistenta pedagoga jako jedno z podpůrných opatření podle vyhlášky č. 73/2005 Sb., směřujících k inkluzi a celkovému zlepšování podmínek vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Funkci asistenta pedagoga doporučujeme nevyužívat samostatně, ale s přihlédnutím ke složení třídy, ve které se vzdělává žák/žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, doporučujeme využívat tuto funkci pouze v kontextu dalších uplatňovaných podpůrných opatření.

Vedle asistenta pedagoga může ve třídě se souhlasem ředitele školy působit osobní asistent žáka se zdravotním postižením. Osobní asistent není zaměstnancem školy a jeho činnost je upravena zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zajištění služeb osobního asistenta při vzdělávání žáka se zdravotním postižením a akcích školy se vzděláváním žáka souvisejících je třeba vnímat jako možnost, kterou mají rodiče žáka, nikoliv jako jejich povinnost. Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením je třeba

uplatňovat a v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami využívat primárně podpůrnou službu asistenta pedagoga (§ 16 školského zákona).

Další informace jsou uvedeny v materiálu „Základní informace k zajišťování asistenta pedagoga do třídy, v níž je vzděláván žák nebo žáci se zdravotním postižením“, č.j. 25 099/2007-24-IPPP.“ (www.msmt.cz, www.IPPP.cz, www.vuppraha.cz).

MŠMT každoročně vyhlašuje rozvojový program „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých a církevních školách“, který pomáhá zajišťovat zvýšený rozsah podpůrných asistenčních služeb v těchto školách. Doporučujeme sledovat vyhlašování tohoto programu a dalších rozvojových programů k podpoře vzdělávání žáků se zdravotním postižením na www.msmt.cz.

RVP pro **předškolní vzdělávání** v kapitole č. 8.1 uvádí podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. Vzdělávání těchto dětí se v mateřských školách uskutečňuje podle ŠVP upravených podle speciálních potřeb dětí.

Základní školy postupně zavádějí ŠVP zpracované na základě RVP ZV, s využitím především části D, kapitoly 8 a 9, popisující náležitosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školská poradenská zařízení věnují zvýšenou pozornost doporučení vzdělávání žáků podle RVP ZV- Přílohy upravené pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Tvorba ŠVP se týká také škol při zdravotnických zařízeních, školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a škol při těchto zařízeních, které postupují při tvorbě svých ŠVP podle „Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání“ (č.j. 24 653/2006-24, Věstník MŠMT – sešit 8/2007).

RVP pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) byl schválen 31.7.2008. Na základě § 185 školského zákona zahajují základní školy speciální od tohoto data tvorbu ŠVP a výuku podle něj zahájí povinně k 1.9.2010 v 1. a 7. ročníku. Vzdělávací program pomocné školy č.j. 24 035/1997-22 a Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy č.j. 15 353/2000-24 budou od tohoto data považovány za dobíhající.

Základní školy, které vzdělávají žáky s těžkým a hlubokým mentálním postižením v samostatně zřízených třídách poskytujících základy vzdělání, rozšíří svůj ŠVP o příslušnou část, vycházející z RVP ZŠS. Ve své činnosti postupují podle výše uváděných doporučení.

Po zahájení výuky podle ŠVP vytvořeného na bázi RVP ZŠS, mění ZŠ speciální kód oboru vzdělávání v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Místo původního kódu oboru vzdělání „79-01-B/001 pomocná škola“ uplatní kód oboru vzdělání „79-01-B/01 základní škola speciální“.

Upozorňujeme na neaktuálnost „Sdělení MŠMT č.j. 8225/2006-24 k prodloužení základního vzdělávání žáků se zdravotním postižením na deset ročníků“. Na základě novely školského zákona (zákonem č. 49/2009 Sb. ze dne 18.2.2009) je podle § 48 odst. 2 vzdělávání v základní škole speciální stanoveno jako desetileté. Žádosti základních škol speciálních o prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků jsou tudíž bezpředmětné. V ostatních případech školy o prodloužení základního vzdělávání žádají v souladu s ustanovením § 46 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.)

Základní školy a základní školy praktické, které vzdělávají jednotlivé integrované žáky s individuálním vzdělávacím programem na bázi ŠVP vypracovaného podle RVP ZŠ speciální, svůj ŠVP nemění. K vytváření nezbytných podmínek pro vzdělávání těchto žáků využívají RVP ZV, část D kapitoly 8 a 9 a RVP ZŠS kap. 12. Změnu oboru vzdělání, resp. rozšíření své vzdělávací nabídky o další obor vzdělání v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT však základní školy musí zohlednit.

Základní školy, které vzdělávají žáky s lehkým mentálním postižením podle přílohy RVP ZV ve třídách zřízených pro tyto žáky, zpracují příslušný ŠVP, resp. příslušnou přílohu ŠVP.

Základní školy, které vzdělávají žáky s lehkým mentálním postižením podle individuálních vzdělávacích plánů zpracovaných podle přílohy RVP ZV, svůj ŠVP nemění.

Jestliže se žák s lehkým mentálním postižením vzdělává podle přílohy RVP ZV, je nutné, aby byl převeden do vzdělávacího programu ve smyslu ustanovení § 49 odst. 2 školského zákona.

V období od 1.9.2008 do 1.9.2010 probíhá na 13 ZŠ speciálních pilotní ověřování výuky podle ŠVP vypracovaných podle RVP ZŠS, schválené na základě „vyhlášení pokusného ověřování vzdělávání podle ŠVP na ZŠS zpracovaných podle RVP ZŠS č.j. 15 558/2008-61“. Pilotní školy působí jako konzultační místa pro tvorbu dokumentů kurikulární reformy pro školy hlavního vzdělávacího proudu a základní školy speciální. Seznam je zveřejněn na www.rvp.cz (základní vzdělávání, speciální vzdělávání).

9.3 Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (Gesce odbor 28, IPPP ČR)

Vytváření podmínek pro vzdělávání mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů je uloženo školským zákonem a specifikováno vyhláškou č. 73/2005 Sb. Tyto předpisy umožňují ředitelům škol vytvářet pro mimořádně nadané skupiny, ve kterých se v některých vyučovacích předmětech vzdělávají žáci různých ročníků, přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků se může dále uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze ŠVP příslušné školy a který se vypracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem; je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného. Je vypracován po nástupu mimořádně nadaného do školy, nejpozději však do 3 měsíců po zjištění jeho mimořádného nadání.

Povinnou školní docházku mohou zahájit i přiměřeně tělesně a duševně vyspělé děti, které dosáhnou šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku. Dítě narozené od září do konce prosince musí mít doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a dítě narozené od ledna do konce června rovněž doporučující vyjádření odborného lékaře (novela školského zákona - č. 49/2009 Sb.).

Právní předpisy ke vzdělávání a poradenské péči o mimořádně nadané doplňuje „Informace ke vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, zabezpečující realizaci ustanovení § 17 školského zákona a části třetí vyhlášky č. 73/2005 Sb.“, zveřejněná ve Věstníku MŠMT – sešit 12/2006. V Článcích III a IV jsou popsány nejčastěji užívané postupy úprav vzdělávání u mimořádně nadaných – obohacování učiva a akcelerace vzdělávání.

Školy, které potřebují metodickou a konzultační pomoc v oblasti identifikace mimořádného nadání a specifik vzdělávání mimořádně nadaných, se mohou obracet na krajské koordinátory péče o nadané (kontakty na ně jsou zveřejněny na www.ippp.cz).

Vzdělávací programy v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) z oblasti péče o mimořádně nadané nabízejí Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR (dále jen IPPP), školské poradenské zařízení a zařízení pro DVPP (programy určené zejména psychologům, speciálním pedagogům a učitelům), NIDV (programy určené pedagogickým pracovníkům škol), Výzkumný ústav pedagogický (e-learningový kurs Tvorba a realizace individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka) a Národní institut dětí a mládeže (dále jen NIDM) (programy určené zejména pedagogům volného času).

Součástí webových stránek IPPP (www.ippp.cz) je tematický blok Nadání a nadání. Na metodickém portálu RVP (www.rvp.cz) jsou zveřejňovány příspěvky z oblasti vzdělávání

nadaných a k dispozici je zde rovněž diskusní prostor. Na stránkách NIDM je oblast péče o nadané věnována sekce Talentcentrum (www.nidm.cz/talentcentrum).

10. Další pedagogická doporučení pro školy a školská zařízení

10.1 Poradenství ve školách a školských poradenských zařízeních (Gesce IPPP ČR, odbor 28)

Poskytování poradenských služeb je uloženo školským zákonem a specifikováno navazující vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Poradenské služby ve školách mohou poskytovat vedle výchovných poradců a školních metodiků prevence i školní psychologové a školní speciální pedagogové. Koncepce poskytování poradenských služeb ve škole byla zveřejněna ve Věstníku MŠMT – sešit 7/2005. Školní poradenské služby byly podpořeny systémovým projektem ESF „VIP-Kariéra“, byl vytvořen systém metodické a vzdělávací podpory práce školních poradenských pracovišť. Na výstupy tohoto projektu navázal od srpna 2009 IPn „Rozvoj školních poradenských pracovišť - VIP II“, který je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Jako součást tohoto projektu je v IPPP, školském poradenském zařízení a zařízení pro DVPP provozována telefonická poradenská linka pro pedagogy určená primárně pedagogickým pracovníkům v rámci ČR, kterým je nápomocna při řešení problémových výchovných situací týkajících se školního prostředí. Telefonická linka je zcela anonymní a je k dispozici na telefonním čísle 841 220 220, které je zpoplatněno dle tarifních pásem v rámci ČR, a to v pracovních dnech od 8:00 - 16:00.

Pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra jsou školská poradenská zařízení (§ 116 školského zákona), která poskytují specializované psychologické a speciálně pedagogické poradenské služby. Závěry a doporučení školských poradenských zařízení slouží jako podklad pro vzdělávací opatření realizovaná řediteli škol a jim nadřízenými správními orgány. Pedagogickými pracovníky školských poradenských zařízení jsou psychologové a speciální pedagogové, kromě nich se na odborných činnostech podílejí také sociální pracovníci.

Standardní činnosti pedagogicko-psychologických poraden, standardní činnosti speciálně pedagogických center a standardní poradenské činnosti školy jsou vymezeny v přílohách k vyhlášce č. 72/2005 Sb. Služba, která vyžaduje výkon jedné nebo více standardních činností, je ve školách a školských poradenských zařízeních zřizovaných státem, krajem nebo obcí poskytována na žádost dětí, žáků, studentů, jejich zákonných zástupců, škol a školských zařízení bezplatně.

Při poskytování poradenských služeb je kladen důraz na informovaný souhlas jako podmínku poskytnutí služby a na ochranu osobních údajů. Při předávání informací o dětech, žácích a jejich zákonných zástupcích, kterým jsou poskytovány poradenské služby školy nebo školského poradenského zařízení, a při zpracovávání důvěrných a citlivých údajů o těchto uživateli poradenských služeb jsou poskytovatelé poradenských služeb povinni postupovat v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

10.2 Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Gesce odbor 27)

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, dětí, žáků a studentů je uloženo § 29 školského zákona a tuto oblast upravuje „Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT“ č.j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT – sešit 2/2006 a webové stránky MŠMT).

Ke snížení počtu a závažnosti úrazů má přispět i usnesení vlády o „Národním akčním plánu prevence dětských úrazů na léta 2007 až 2017“ (č. 926 ze dne 22. srpna 2007). Dalšími předpisy pro zajištění bezpečnosti zdraví dětí, žáků a studentů jsou např. školský zákon, vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění vyhlášky č. 57/2010 Sb.; vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb.; vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři; vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých; atp., včetně materiálů k BOZP (například webové stránky českého Focal Pointu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci).

Prevence úrazů dále souvisí se zdravým životním stylem, první pomocí, dopravní výchovou, ochranou člověka za mimořádných událostí i sociálně patologickými jevy. Každoročně se opakuje celostátní kampaň „Národní dny bez úrazů“, jejímž cílem je upozornit na vzrůstající počet úrazů a medializovat nutnost prevence a příklady dobré praxe.

Prevence úrazů je rozpracována v programu „Bezpečná škola“, který komplexně postihuje problematiku prevence úrazů na školách, školy získávají mezinárodní certifikát. K programu jsou organizovány celostátní konference. Informace pro výuku i pro vzdělávání pedagogických pracovníků je možné získat např. na webových stránkách Centra úrazové prevence UK 2. LF a FN Motol při Ústavu veřejného zdravotnictví a preventivního lékařství <http://www.cupcz.cz/>.

Z analýzy záznamů o úrazech ČŠI vyplývá, že přijatá preventivní opatření jsou často formální, často pouze jako obecná formulace „žáci byli poučeni“. Doporučuje se přijímat cílená a účinná opatření podle mechanismu úrazu (technického, organizačního i didaktického zaměření), a tato opatření přesně popsat. Podle zjištění ČŠI nemá také až 60 % žáků při praktických činnostech odpovídající ochranné pomůcky.

10.3 Informace o zasílání záznamů o úrazech a vyrozumění o aktualizaci záznamů o úrazech v elektronickém formuláři (Gesce ČŠI)

V souladu s ustanovením § 4 odst. 5 vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění vyhlášky č. 57/2010 Sb., školy zasílat záznamy o úrazu a vyrozumění o aktualizaci záznamů o úrazu v elektronickém formuláři.

- Záznamy o úrazu a vyrozumění o aktualizaci záznamu o úrazu jsou **od 1. května 2010** zasílány v elektronickém formuláři.
- Elektronický formulář je k dispozici **na webových stránkách ČŠI** (www.csicr.cz).
- Pro zaslání formuláře, resp. pro autentifikaci povinné osoby je nutné připojit ještě před odesláním **zaručený elektronický podpis nebo elektronickou značku** (dle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů).
- Na webových stránkách ČŠI je k dispozici **metodika** pro vyplňování elektronického formuláře a nejčastější dotazy a odpovědi na ně.

- Od 1. května 2010 již nebudou záznamy o úrazech ani vyrozumění o aktualizaci záznamů o úrazu zasílány ČŠI v listinné podobě.

10.4 Opatření k prevenci násilí a šikanování mezi žáky a posilování pozitivního klimatu ve školách (Gesce odbor 28)

Šikanování je rizikové chování, při němž je zejména omezována osobní svoboda, svoboda rozhodování, je ponižována lidská důstojnost a čest, mnohdy je obětí ubližováno na zdraví či na majetku. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky upozorňuje na závažnost šikanování, pedagogickým pracovníkům poskytuje základní informace k prevenci a řešení tohoto problému. Článek 5 vyzývá školy k tvorbě vlastního programu pro řešení šikanování a současně poskytuje návod k jeho vytvoření. Metodický pokyn se týká řešení šikany obecně, jako jedna z forem šikany je uvedena kyberšikana.

Dále byla zpřesněna metoda diagnostiky šikanování, jsou popsány dva postupy, které se liší podle závažnosti a intenzity šikanování. Byla aktualizována síť specializovaných institucí, které se školami spolupracují. Metodický pokyn myslí i na situaci, kdy k projevům šikany již došlo, ale škola se touto situací nezabývá (článek č. 10).

Za klíčový považujeme rozvoj spolupráce mezi školou a dalšími institucemi (např. OSPOD, sociální kurátoři, PMS atd.) v oblasti řešení rizikového chování dětí a žáků.

Chceme podporovat pedagogy v tom, aby svou aktivitou přispívali k vytváření dobrého klimatu ve školách. Informace o DVPP jsou uvedeny např. na příslušném krajském pracovišti NIDV.

10.5 Prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže (Gesce odbor 28)

Konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností představuje „**Minimální preventivní program**“ (dále jen MPP). Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu náleží v souladu s vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ke standardním činnostem školního metodika prevence.

V rámci MPP je kladen důraz na proměnu školy, komunikaci, kooperaci a zdravý životní styl. MPP je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Základním předpokladem k jeho účinnosti je aktivní zapojení všech žáků třídy a rodičů žáků, kteří jsou s průběhem a výsledky programu seznamováni.

MPP vychází z celkové preventivní strategie školy, je zpracováván na jeden školní rok s návazností na MPP předcházejících školních roků, pravidelně jednou ročně je vyhodnocován, v rámci inspekční činnosti je hodnocen ČŠI a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace je součástí výroční zprávy o činnosti školy. Pro zpracování MPP lze využít dokumenty MŠMT zveřejněné na www.msmt.cz sekce Sociální programy, odkaz Prevence rizikového chování.

Ředitel školy nebo školského zařízení pověří vhodného pracovníka funkcí **školního metodika prevence** (ŠMP). Při ohodnocení jeho činnosti využívá možnosti poskytnout osobní příplatek podle § 131 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a vytváří pro ni ve škole nebo školském zařízení odpovídající podmínky. Standardní činnosti ŠMP upravuje vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ve své kapitole II přílohy 3.

Pedagogickému pracovníkovi, který vedle přímé pedagogické činnosti vykonává specializované činnosti, k jejichž výkonu jsou nezbytné další kvalifikační předpoklady, přísluší příplatek ve výši 1000–2000 Kč měsíčně (§ 133 zákoníku práce).

S přihlédnutím k náročnosti a odborným znalostem ŠMP není vhodné slučovat jeho funkci s funkcí výchovného poradce. ŠMP koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence.

10.6 Vzdělávání poskytované v Evropských školách (Gesce odbor 91)

Evropské školy jsou zřizovány na základě Úmluvy o Statutu Evropských škol z roku 1994, kterou podepsaly všechny členské státy Evropské unie a jsou určeny pro děti zaměstnanců institucí Evropské unie. Jedná se o systém čtrnácti škol, které se nachází v různých sídlech institucí Evropské unie – v Bruselu (B), Lucemburku (LU), Frankfurtu (DE), Mnichově (DE), Alicante (ES), Bergenu (NL), Culhumu (UK), Karlsruhe (DE), Molu (B) a Varese (IT).

Evropské školy poskytují 5leté primární (ekvivalent 1. stupně ZŠ) a 7leté sekundární vzdělávání (ekvivalent víceletého gymnázia). Děti, které ještě nedosáhly věku požadovaného při vstupu do školy (tzn. do 6 let), mohou od 4 let navštěvovat mateřskou školu. Každá škola zahrnuje několik jazykových sekcí, ve kterých jsou žáci vyučováni ve svém mateřském jazyce. Pokud není ve školách pro některé děti vytvořena jazyková sekce, je těmto žákům zajišťováno vyučování mateřského jazyka.

Kurikulum a osnovy jsou (kromě mateřského jazyka) pro všechny sekce stejné. Sestavuje je Rada inspektorů a schvaluje je Nejvyšší rada Evropských škol. Jsou vytvářeny na základě podrobného porovnávání jednotlivých národních kurikulárních dokumentů a to tak, aby umožňovaly plynulý přechod žáků do národních škol a aby odpovídaly minimálním požadavkům vzdělávání v jednotlivých členských státech.

Po ukončení sekundárního cyklu skládají žáci zkoušky tzv. "Evropské maturity" (European Baccalaureate), která je uznávána na základě Úmluvy jako vstupní kvalifikace pro studium na vysokých školách ve všech členských státech Evropské unie. Maturitní zkoušky jsou ústní a písemné, žák povinně skládá zkoušku ze dvou jazyků a matematiky, další čtyři zkoušky jsou povinně volitelné.

Jsou otevřeny české jazykové sekce v primárním cyklu Evropské školy Brusel III a Lucemburk II. V ostatních Evropských školách, v primárním i sekundárním cyklu, je českým žákům zajišťována výuka českého jazyka podle platných předpisů Evropských škol.

V souvislosti se závazky vyplývajícími pro ČR z Úmluvy o Statutu Evropských škol žákům jsou uznávány roky studia, včetně diplomů a osvědčení potvrzujících tato studia úspěšně dokončená v Evropských školách. Toto se týká rovněž všech českých žáků plnících zde povinnou školní docházku, tj. včetně těch, kteří nemají výuku českého jazyka. Čeští žáci vzdělávání v Evropských školách jsou zapsáni v kmenové škole v ČR, ale nevykonávají v ČR žádné zkoušky.

Více informací o systému Evropských škol je k dispozici na webových stránkách Evropských škol www.eursec.org a na www.msmt.cz/eu/evropske-skoly.

10.7 Využití podpory z Evropského sociálního fondu ve vzdělávání v letech 2007–2013 (Gesce sekce IV)

Koncem roku 2007 byl Evropskou komisí v rámci strukturálních fondů EU schválen OP VK, do něhož je možné až do roku 2015 předkládat projekty zaměřené na oblast počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání. Školy, školská zařízení, neziskové organizace mohou získat až 100 % dotace na své projektové záměry.

V případě zájmu o finanční podporu je třeba sledovat vypisované výzvy k předkládání projektů, které jsou časově orientovány tak, aby během roku pokryly všechny oblasti OP VK.

Do OP VK se předkládají dva druhy projektů: MŠMT vyhlašuje výzvu pro individuální projekty ostatní pokrývající minimálně 2 kraje ČR, pro grantové projekty jsou to kraje. Znamená to, že grantové projekty nemohou přesáhnout území jednoho kraje. Aktualizovaný plán výzev a přesné termíny výzev (data pro vyhlášení a ukončení výzev) jsou umístěny na webových stránkách MŠMT, v případě výzev krajů jsou zveřejněny přímo na webových stránkách krajů.

V případě dotazů týkajících se výzev či konzultací projektů se obraťte podle typu projektu na MŠMT (opvzdelavani@msmt.cz) či některý ze 13 krajů ČR. Podrobnější informace o OP VK, „Příručka pro žadatele“ a „Příručka pro příjemce“, jsou k dispozici na www.msmt.cz (odkaz Strukturální fondy, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2007-13).

10.8 Program celoživotního učení (Gesce odbor 91)

Program celoživotního učení 2007–2013 vznikl na základě rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES ze dne 15.11.2006, které vstoupilo v platnost dne 14.12.2006. Program celoživotního učení nahrazuje programy Socrates II., Leonardo da Vinci a eLearning, které byly ukončeny v roce 2006.

Program se zaměřuje na podporu výměny zkušeností, spolupráce a mobility mezi vzdělávacími systémy a systémy odborné přípravy. Aktivity Programu celoživotního učení jsou rozděleny do čtyř sektorálních podprogramů (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci a Grundtvig) a průřezového programu a podprogramu Jean Monnet. Cílové skupiny jednotlivých podprogramů a jejich zaměření jsou patrné z následující tabulky.

4 odvětvové podprogramy Programu celoživotního učení			
COMENIUS zaměřený na předškolní a školní vzdělávání až do úrovně ukončení středního vzdělání	ERASMUS zaměřený na vysokoškolské vzdělávání a odborné vzdělávání na vysokoškolské úrovni	LEONARDO DA VINCI zaměřený na odborné vzdělávání a odbornou přípravu	GRUNDTVIG zaměřený na vzdělávání dospělých a celoživotní učení
Průřezový program se skládá ze čtyř hlavních činností: - spolupráce a inovace politik, - podpora studia jazyků, - informační a komunikační technologie, - šíření a využívání výsledků v oblasti celoživotního učení			
podprogram Jean Monnet zahrnuje akce Jean Monnet a provozní granty pro evropské instituce; cílem je stimulovat učení, reflexi a debatu o procesech evropské integrace na vysokých školách po celém světě.			

Evropská unie stanovila jasnou vizi, které se chce pomocí jednotlivých aktivit v podprogramech přiblížit. Do roku 2013 by chtěla dosáhnout těchto kvantifikovatelných cílů:

- Comenius by měl umožnit nejméně třem milionům žáků zapojit se do společných vzdělávacích aktivit během programového období,
- Erasmus by měl umožnit celkem třem milionům jednotlivců zapojit se do aktivit studentských mobilit od počátku programu,

- Leonardo da Vinci by měl zvýšit počet umístění v podnicích na 80 000 za rok do konce programu,
- Grundtvig by měl podpořit mobilitu 7 000 jednotlivců zapojených do vzdělávání dospělých za rok.

Země, které se zapojují do jednotlivých aktivit Programu celoživotního učení, jsou všechny členské státy EU (Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie), dále členové ESVO (Island, Lichtenštejnsko, Norsko) a Turecko. V přípravné fázi zapojení do programu jsou Chorvatsko a Makedonie.

Více informací o jednotlivých aktivitách naleznete na webových stránkách Národní agentury pro evropské vzdělávací programy, která program administruje www.naep.cz.

11. Mládež a mimoškolní aktivity

11.1 Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 až 2015 (Gesce odbor 51)

MŠMT vyhlásilo „Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 až 2015“ určené pouze pro nestátní neziskové organizace (dále jen NNO), které mají ve svých stanovách či zřizovacích listinách zakotvenu práci s dětmi a mládeží a patří k některému z níže uvedených typů:

1. organizace vznikla podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů – občanská sdružení,
2. organizace vznikla podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – obecně prospěšné společnosti,
3. organizace vznikla podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.

Jejich vyhlášením MŠMT podporuje rozvoj nestátního neziskového sektoru v oblasti práce s dětmi a mládeží mimo školu a rodinu. Dalším cílem programů je především podpora:

- vytváření nabídky volnočasových a dalších vybraných aktivit v rámci jednotlivých NNO,
- vytváření nabídky volnočasových a vybraných cílených aktivit NNO určených pro neorganizované děti a mládež,
- významných mezinárodních a celostátních akcí určených dětem a mládeží,
- výchovy a vzdělávání dobrovolných pracovníků s dětmi a mládeží,
- výchovy dětí a mládeže v dalších vybraných oblastech, zejména ke vzájemné toleranci a pochopení,
- rozvoje mobility, mezinárodní spolupráce dětí a mládeže a výchovy k Evropanství,
- vytváření podmínek, možností a rozvoj v poskytování všestranných informací pro potřeby dětí a mládeže,
- rozvoje materiálně technické základny NNO, vydávání víceúčelových tiskovin pro potřeby NNO,
- podpora činnosti informačních center a infobodů v ČR,

- podpora aktivit Evropského roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství (2011).

Informace a kontakt: www.msmt.cz/mladez a dále dotace/granty, dokumenty pí Hampejsová, tel. 234811115, mail: eva.hampejsova@msmt.cz

11.2 Informace ke sportovním aktivitám škol (Gesce odbor 50)

K zabezpečení provozu a údržby ve sportovních zařízeních, dětských hřištích a tělocvičnách je stále platná metodická informace č.j. 24 119/2007-50 zveřejněná ve Věstníku MŠMT – sešit 1/2008 a na www.msmt.cz/sport/metodicka-informace. Jejím cílem je poskytnout základní informace a doporučit provozovatelům a statutárním zástupcům všech sportovních zařízení, hřišť a tělocvičen způsob bezpečného provozování sportovních a herních aktivit včetně podmínek údržby a zajištění bezpečnosti kontrolními mechanizmy. Ředitelé škol, kteří potřebují rady a informace ve věci oprav a kontrol tělovýchovného nářadí a náčiní, se mohou obrátit na SOTKVO (Svaz odborných technických kontrolorů, výrobců, pracovníků montáží a opravářů zařízení hřišť, tělocvičen a posiloven). Kontakt: Keteňská 18, 193 00 Praha 9, tel.: 732328298, 603 520 407, e-mail: SOTKVO@volny.cz.

Žádáme ředitele základních škol a jejich zřizovatele o podporu sportovního projektu Mc Donalds' Cup. Bližší informace jsou k dispozici na všech školách a dále je mohou poskytnout okresní rady a sekretáři krajských rad AŠSK ČR, trenéři mládeže ČMFS. Podrobné informace jsou na www.mcdonaldscup.cz. Informace o přehledu školních sportovních soutěží a jejich organizaci jsou obsahem brožury "Veřejně prospěšné programy AŠSK ČR ve školním roce 2010–2011", která bude k dispozici na školách, školských odborech krajských úřadů a na okresních a krajských radách AŠSK ČR v září tohoto roku. Informace o AŠSK ČR a jejich programu poskytnou okresní a krajské rady AŠSK ČR, nebo přímo sekretariát, José Martího 31, 162 52 Praha 6, tel. 220172144 E-mail assk@ftvs.cuni.cz.

Doporučujeme ředitelům škol, aby společně s místními tělovýchovnými organizacemi pořádali Olympiády dětí a mládeže na školách i v novém školním roce. Bližší informace jsou uvedeny v manuálu Českého olympijského výboru www.olympic.cz.

Školní ceny Fair play uděluje MŠMT společně s Českým olympijským výborem. Ceny jsou udělovány za mimořádnou odvahu a rozhodnost při záchraně lidského života, mimořádný mravní čin a skutky ve škole, školních akcích i při sportovních soutěžích.

Návrh na udělení ceny s popisem příkladného činu s doporučením ředitele školy zašlete nejpozději do 15. prosince 2010 na adresu: MŠMT, odbor sportu a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1. Podrobnější informace lze nalézt na webových stránkách MŠMT.

11.3 Vzdělávací program EU Mládež v akci (Gesce odbor 51)

Program Mládež v akci zřídila Evropská unie pro mladé lidi a pracovníky s mládeží na období 2007 – 2013. Jeho cílem je na evropské úrovni odpovědět na potřeby mladých lidí od dospívání až do dospělosti, je klíčovým nástrojem při poskytování příležitostí mladým lidem k neformálnímu a informálnímu učení s evropským rozměrem. Přispívá k naplnění cílů stanovených v revidované Lisabonské strategii (spolupráce na růstu a pracovních místech) a Evropském paktu o mládeži. Jako důležitý nástroj při posilování aktivního občanství také podporuje Rámec pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže a Plán D pro demokracii, dialog a debatu Komise. Propaguje mobilitu v rámci Evropské unie i za jejími hranicemi, neformální učení a interkulturní dialog a podporuje začlenění všech mladých lidí bez ohledu na jejich vzdělání, společenský či kulturní původ.

Program Mládež v akci staví na zkušenostech předcházejících programů: MLÁDEŽ (2000-2006), Evropská dobrovolná služba (1996–1999), Mládež pro Evropu (1989-1999). Zároveň zohledňuje aktuální potřeby mladých lidí.

Roční priority programu Mládež v akci pro rok 2010 a 2011:

Pro roky 2010 a 2011 jsou stanoveny dvě tematické priority:

- boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení (evropská roční priorita),
- podpora dobrovolnictví (evropská roční priorita).

Ostatní národní priority:

- podpora celoživotního učení prostřednictvím rozvoje klíčových kompetencí tak, jak jsou definovány v Pasu mládeže,
- rozvoj dialogu o implementaci nového Evropského rámce spolupráce,
- rozvoj programu v příhraničních oblastech, zvláště pokud se jedná o aktivity s jasnou přeshraniční dimenzí (potenciál projektů využívat geografické blízkosti partnerů, která umožňuje efektivní a intenzivní plánování a follow-up projektových aktivit, silně a udržitelně zapojit místní komunity, rozvíjet kulturně spřízněná témata a komunikovat v jazycích běžných v daném regionu).

Program v ČR koordinuje Česká národní agentura Mládež (ČNA Mládež), která je součástí NIDM.

Program Mládež v akci je určen mladým lidem ve věku 13 – 30 let, s důrazem na věkovou skupinu 15 – 28 let. Další důležitou cílovou skupinou programu jsou pracovníci s mládeží.

Žádost o grant může podat neformální skupina mladých lidí, nestátní nezisková organizace či sdružení, veřejný subjekt zapojený do práce s mládeží a další organizace. Projekt musí mít vždy neziskový charakter.

Projekty na národní úrovni je možné předložit každoročně k jedné z pěti uzávěrek v termínech 1. února, 1. dubna, 1. června, 1. září a 1. listopadu na adrese České národní agentury Mládež, Na Poříčí 4, 110 00 Praha 1.

Více na: www.mladezvakci.cz

11.4 Podpora česko-německé spolupráce škol (Gesce odbor 91)

Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem (organizace MŠMT, administrativně přičleněná k Západočeské univerzitě v Plzni) nabízí školám v celé ČR zázemí a podporu při realizaci česko-německých školních výměn a projektů. Pomůže při hledání partnerské školy v Německu pomocí internetové kontaktní databáze nebo na kontaktních seminářích pro české a německé učitele, pořádá akreditované semináře dalšího vzdělávání a jiné akce (konference, pracovní setkání, informační cesty), kde si mohou učitelé vyměnit zkušenosti, získají potřebné odborné informace, příp. materiály užitečné pro přípravu a realizaci školních výměn a projektů. Pracovnice a pracovníci Tandemu rádi poradí také při osobní návštěvě, telefonicky nebo písemně. Zdrojem informací jsou i webové stránky Tandemu, měsíční e-mailový newsletter „Tandem Info“ či informační dny.

Pro střední a vyšší odborné školy realizuje Tandem „Program podpory odborných praxí“. Žáci jedou do Německa na praxi po dobu 3 – 12 týdnů. Škola pro ně může získat finanční příspěvky na pobyt, dopravu a na jazykovou a kulturní přípravu.

Program s názvem „Odmalička – Von klein auf“ je zaměřen na česko-německou spolupráci předškolních zařízení. Nabízí mateřským školám z příhraničních regionů zprostředkování

kontaktů, poradenství, semináře pro pedagogy mateřských škol, regionální informační cesty s hospitacemi v Německu či jazykové animace.

Tandem se zaměřuje také na mladé absolventy, kteří v Dobrovolnickém centru najdou podrobnosti k až roční účasti na dobrovolnických projektech nejen v Německu. Evropská dobrovolná služba (EVS) zaručuje kromě pracovních a jazykových zkušeností v zahraničí kapesné a uhrazení dalších výdajů. Tandem se může stát vysílající organizací v rámci EVS.

Opomenout nelze ani Tandemem vyvíjenou česko-německou jazykovou animaci, tedy zábavný způsob, jak se naučit základní fráze v němčině, překonat strach z mluvení a chybování a obecně zvládnout komunikaci v interkulturních skupinách.

Podrobnější informace o Tandemu a jeho programech či projektech lze nalézt na www.tandem.adam.cz.

11.5 Informace o zveřejnění přehledu soutěží a přehlídek (Gesce odbor 51)

Přehled soutěží a přehlídek na školní rok 2010/11 bude zveřejněn ve Věstníku MŠMT – sešit 8/2010.

12. Rejstřík škol, statistické zjišťování, právní předpisy

12.1 Podávání žádostí o zápis do školského rejstříku, provádění změn v údajích a výmaz škol a školských zařízení (Gesce odbor 21)

Podávání žádostí, termíny podání a jejich obsah upravuje školský zákon v ustanovení části třinácté (§ 141 až § 159a) a dále v některých ustanoveních části devatenácté o společných, zrušovacích a závěrečných ustanoveních.

Vzhledem k tomu, že vyřizování žádostí se ve smyslu ustanovení § 183 školského zákona děje ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, doporučujeme postupovat důsledně podle jmenovaných právních norem.

Vzhledem k nadále probíhající kurikulární reformě s postupným zaváděním RVP a s přihlédnutím k rozsáhlé novele školského zákona doporučujeme sledovat všechny informační zdroje (zejména www.msmt.cz), kde jsou zveřejňovány informace a návody týkající se uvedené problematiky.

12.2 Informace o resortních statistických zjišťováních v roce 2010 (Gesce ÚIV)

Informace o výkazech, jejichž sběr probíhá podle § 28 odst. 5 školského zákona, byly zveřejněny ve Věstníku MŠMT – sešit 4/2010, kde byly také v souladu s vyhláškou č. 364/2005 Sb., o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky (vyhláška o dokumentaci škol a školských zařízení), ve znění pozdějších předpisů, zveřejněny vzory formulářů výkazů.

Školy a školská zařízení předávají data statistických výkazů v elektronické podobě na server podle pokynů MŠMT a ÚIV, výjimečně lze předat data na předepsaném formuláři příslušnému zpracovatelskému místu ve zkráceném termínu. Bližší informace a aktuální zprávy ke statistickým zjišťováním lze získat na www.uiv.cz odkaz Sběr dat nebo <http://delta.uiv.cz>. Zde jsou rovněž zveřejněny vzory formulářů jednotlivých výkazů, pokyny a vysvětlivky k jejich vyplňování a termíny pro odevzdání výkazů.

Program statistických zjišťování na rok 2010 byl stanoven vyhláškou č. 386/2009 Sb., o Programu statistických zjišťování na rok 2010, a publikován ve Sbírce zákonů, částka 125/2009. Podle tohoto programu statistických zjišťování proběhne sběr následujícího výkazu:

<i>Značka</i>	<i>Název zjišťování</i>	<i>Lhůta k poskytnutí údajů zpravodajskou jednotkou po Internetu</i>
Škol (MŠMT) P 1-04	Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství	Do 15 kalendářních dnů po uplynutí sledovaného období

Ve školním roce 2010/2011 bude pokračovat zavádění zpracování individuálních údajů ze školních matrik. Předávání dat je upraveno výše citovanou vyhláškou č. 364/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nově budou odesílat správnímu úřadu místo bývalého statistického výkazu S 8-01 potvrzený výtisk vygenerovaného výkazu M 8 střední školy, vyšší odborné školy odesílají správnímu úřadu potvrzený výtisk vygenerovaného výkazu M 10 již druhým rokem. Kromě podzimního termínu **k 30. září** se individuální údaje ze školních matrik předávají také k rozhodnému datu **31. března**. Střední a vyšší odborné školy budou odesílat na správní úřad i potvrzený výtisk vygenerovaného výkazu M 8a, resp. M 10a.

Bližší informace a aktuální zprávy k zavádění sběru dat ze školních matrik lze získat na www.uiv.cz odkaz Školní matrika.

12.3 Odkaz na Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy (Gesce odbor 80)

Seznam platných předpisů v resortu školství, mládeže a tělovýchovy podle stavu k 15. lednu 2010 je obsažen ve Věstníku MŠMT – sešit 4/2010 a na www.msmt.cz/dokumenty. Na téže internetové adrese jsou zveřejňovány také částky Sbírky zákonů obsahující právní předpisy v resortu, stanoviska MŠMT k právním předpisům, texty Věstníku MŠMT a další.

13. Informace o vzdělávacích programech OPŘO pro pedagogické pracovníky

13.1 Vzdělávací programy pořádané NIDV (Gesce NIDV)

NIDV připravuje a organizuje programy pro DVPP všech druhů a typů škol v celé ČR. Vzdělávání zajišťuje prostřednictvím třinácti pracovišť v jednotlivých krajských městech.

Dvakrát ročně (v lednu a srpnu) vydává tištěnou „Programovou nabídku na následující školní pololetí“. Plánované vzdělávací programy jsou aktuálně zveřejňovány v on-line katalogu na www.nidv.cz, kde se zájemci o účast na vybrané akci mohou průběžně přihlašovat.

Programová nabídka bude ve školním roce 2010/11 rozdělena do vzdělávacích oblastí **Management, Předškolní a základní vzdělávání, Střední vzdělávání, Jazykové vzdělávání, Další témata vzdělávání, Kariérní vzdělávání a ICT**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou zaměřeny na specifické cílové skupiny pedagogů a zohledňují vzdělávací potřeby učitelů v jednotlivých krajích ČR. Do oblasti Kariérní vzdělávání jsou zařazeny programy **Kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení, Studium pedagogiky, studium Koordinátor ŠVP, Studium pro asistenty pedagoga, studium Školní**

koordinátor EVVO a Koordinátor ICT. Tato kvalifikační studia vycházejí ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a navazující vyhlášku č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Dále bude také probíhat studium **Kompetence výchovných poradců v oblasti péče o žáky se zdravotním postižením.**

Ve školním roce 2010/11 je NIDV připraven pomáhat školám nabídkou vzdělávacích programů, kterých se budou moci pedagogičtí pracovníci zúčastnit v rámci projektu **EU peníze školám**. Tyto programy budou viditelně označeny již v programové nabídce na září 2010 – leden 2011.

Důležitou roli hraje také ediční činnost NIDV zaměřená především na přípravu a vydávání výukových a metodických materiálů.

13.2 Vzdělávací programy pořádané IPPP ČR (Gesce IPPP ČR)

Vzdělávací programy pořádané IPPP, školským poradenským zařízením a zařízením pro DVPP jsou určeny pro poradenské pracovníky škol a školských poradenských zařízení a pro učitele. Zahrnují jak tematicky zaměřené vzdělávací cykly, tak jednotlivé přednášky, semináře a výcvikové kurzy, včetně **Studia pro asistenty pedagoga pro žáky se zdravotním postižením, Studia pro asistenty pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním a Studia pro rozšíření kompetencí výchovných poradců v oblasti podpory vzdělávání žáků se zdravotním postižením** (součást nového standardu studia pro výchovné poradce, který je v platnosti od 1.1.2009). Na každé pololetí školního roku je připravována nová nabídka vzdělávacích programů. Podrobnější informace o vzdělávací nabídce, termínech, obsahu a lektorech jednotlivých vzdělávacích programů naleznete na www.ippp.cz, sekce vzdělávání a v samostatné příloze k časopisu Pedagogicko-psychologické poradenství, ISSN 1214-7230, který IPPP vydává (příloha k časopisu vychází vždy v červnu a prosinci).

13.3 Informace o vzdělávacích a školicích programech NIDM (Gesce odbor 51)

NIDM realizuje systém vzdělávání pro pedagogické pracovníky, kteří působí v oblasti zájmového vzdělávání a pro dobrovolné pracovníky pracující s dětmi a mládeží v jejich volném čase (NNO).

Adresa: NIDM MŠMT, Sámova 3, 101 00 Praha 10, tel. a fax: +420 271 746 615, www.nidm.cz, www.kliceprozivot.cz.

Celý systém má dva základní moduly:

První modul je určen pedagogickým pracovníkům školských zařízení pro zájmové vzdělávání:

- **Funkční studium** – zaměřené na přípravu vyššího a středního managementu SVČ (případně ŠD a ŠK). Cílem je osvojení si základních manažerských kompetencí a dovedností, základní orientace v oblasti právní a ekonomické, marketingu a vnímání odlišností pedagogiky a psychologie v oblasti zájmového vzdělávání.
- **Studium pedagogiky** – odborné studium určené pro všechny pedagogické pracovníky školských zařízení pro zájmové vzdělávání bez potřebného pedagogického vzdělání. Cílem je získání základních znalostí v oboru pedagogiky a psychologie, získání základních praktických dovedností při realizaci výchovně vzdělávacího procesu.
- **Průběžné vzdělávání** – plní funkci inovační, rozšiřující a specializační. Cílem je trvalý rozvoj pracovníka v odborných oblastech činnosti, poskytování informací o nových

formách a metodách práce, získání praktických dovedností při využívání osobnosti a sociální výchovy, prožitkové pedagogiky apod.

- **Příprava školitelů** – určena pro vybrané zkušené řídící a odborné pracovníky zájmového a neformálního vzdělávání. Cílem je poskytování důležitých znalostí a dovedností z oblasti vzdělávání dospělých.

Jedná se o komplexní přípravu a trvalý rozvoj pedagogických pracovníků v souladu se zákonem o pedagogických pracovnících a navazující vyhláškou č. 317/2005 Sb.

Druhý modul – odborná příprava pracovníků s dětmi a mládeží:

- **Základní vzdělávací program** – cílem je poskytování znalostí z oblasti pedagogiky, psychologie dětí a mládeže, legislativy, apod., potřebné pro vedení dětských či mládežnických kolektivů.
- **Nadstavbové specializační oblasti** – úkolem je vybavení pracovníků speciálními kompetencemi a dovednostmi pro jednotlivé odborné oblasti.
- **Odborná příprava hlavních vedoucích dětských táborů** – cílem je vybavit budoucí vedoucí potřebnými informacemi z oblasti právní, pedagogické i organizace táborových akcí.

Inovace a rozvoj obou modulů směrem k lepší uznatelnosti výstupů vysokými školami v rámci vzdělávání i zaměstnavateli pro praxi je součástí IPn „Klíče pro život – Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání“ (realizace započala v dubnu 2009). Současně projekt systémově řeší vzdělávání pracovníků zájmového a neformálního vzdělávání v průřezových tématech a vzdělávání pracovníků Informačních center po mládež.

Pozn.:

Ediční činnost NIDM pro rok 2010/2011 – „Metodika pro podporu a tvorby ŠVP ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (III. díl)“, „Metodika zapojení dětí se specifickými potřebami do volnočasových aktivit“, Metodické listy „Základy I. pomoci ve školských zařízeních“; publikace „Adresář poradenských a informačních služeb pro mládež v ČR“; „Sborníky příkladů dobré praxe studia pedagogiky pro pedagogy volného času“; „Sborník závěrečných prací účastníků funkčního vzdělávání“; „Sborníky dobré praxe vzdělávání pracovníků pracujících s dětmi a mládeží v NNO“.

14. Další informace

14.1 Stálá výstava o dějinách českého školství, učitelstva a vzdělanosti v evropském kontextu (Gesce skupina I)

U příležitosti předsednictví ČR v Radě EU byla pro pedagogickou veřejnost otevřena nová stálá expozice Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze pod názvem „Odkaz J. A. Komenského. Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě“ pod záštitou České komise pro UNESCO. Součástí expozice je i informační systém o životě, díle a odkazu J. A. Komenského. Učitelé mohou využít pracovní listy pro žáky základních a středních škol. Informace o expozici a pracovních listech jsou zpřístupněny na www.pmjak.cz.

Kontakt: Valdštejnská 20, 118 00 Praha 1.

14.2 Medaile MŠMT (Gesce skupina II)

Medaile MŠMT se uděluje jako ocenění významné pedagogické, výchovné, vědecké nebo umělecké práce vykonávané na kterémkoliv místě resortu školství, mládeže a tělovýchovy, za

dlouhodobé a vynikající působení při příležitostech životních nebo pracovních jubileí nebo za mimořádně záslužný čin při zajišťování a zlepšování podmínek pro výchovu a vzdělávání.

Medaile MŠMT se uděluje ve dvou stupních:

- a) stříbrná – 1. stupeň,
- b) bronzová – 2. stupeň.

Písemný návrh musí obsahovat:

- a) přesné označení oceňovaného (u osob jméno, příjmení, tituly, datum narození, adresa bydliště a pracoviště; u institucí jejich název a sídlo s přesnou adresou),
- b) zdůvodnění navrhovaného ocenění.

Medaili MŠMT uděluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy **ke dni učitelů 28. března** a při vhodných příležitostech i mimo něj. Návrh na ocenění u příležitosti Dne učitelů 28. března musí být ministrovi postoupen nejpozději **do 15. února** příslušného kalendářního roku.

O udělení Medaile MŠMT rozhoduje ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Medaili MŠMT lze udělit i k uctění památky “in memoriam”.

14.3 Státní svátky ČR a jiné významné dny (Gesce odbor 22)

(Viz zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.)

Součástí obsahu vzdělávání jsou také státní svátky a jiné významné dny. K využití ve výuce vhodným způsobem odpovídajícím věku žáků zveřejňujeme následující přehled některých svátků, významných a připomínaných dnů.

Každoročně připomínané dny a týdny naleznete na webových stránkách Informačního centra OSN v Praze www.osn.cz/zpravodajstvi/kalendar/?i=233.

Upozorňujeme v této souvislosti na významná výročí národních dějin a doporučujeme je vhodným způsobem zohlednit ve výuce.

Státní svátky České republiky

1. leden	Den obnovy samostatného českého státu
8. květen	Den vítězství
5. červenec	Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
6. červenec	Den upálení Mistra Jana Husa
28. září	Den české státnosti
28. říjen	Den vzniku samostatného československého státu
17. listopad	Den boje za svobodu a demokracii

Ostatní svátky

1. leden	Nový rok
5. duben	Velikonoční pondělí
1. květen	Svátek práce
24. prosinec	Štědrý den
25. prosinec	1. svátek vánoční
26. prosinec	2. svátek vánoční

Významné dny České republiky

27. leden	Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti

- 8. březen Mezinárodní den žen
- 12. březen Den přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě (NATO)
- 7. duben Den vzdělanosti
- 5. květen Květnové povstání českého lidu
- 15. květen Den rodin
- 10. červen Vyhlazení obce Lidice
- 27. červen Den památky obětí komunistického režimu
- 11. listopad Den válečných veteránů
- 20. listopad Den přijetí Úmluvy o právech dítěte

- 28. březen Den učitelů
- 8. duben Mezinárodní den Romů
- 1. červen Mezinárodní den dětí
- 26. září Evropský den jazyků

2005–2015 Dekáda romské inkluze – cílem dekády je urychlit sociální začlenění Romů do společnosti a zlepšit jejich situaci ve společnosti. Jsou stanoveny 4 hlavní priority – vzdělávání, zaměstnanost, zdraví a bydlení. Kromě těchto priorit by se měla Dekáda zabývat také chudobou, diskriminací a problematikou genderové rovnosti.

Číselné označení a názvy gesčních útvarů (k 15. 3. 2010)

Skupiny:

skupina I – Skupina státní tajemnice – I. náměstkyně ministryně pro oblast finanční, právní a správy úřadu

skupina II – Skupina všeobecného, odborného a dalšího vzdělávání

Sekce:

sekce IV. – Sekce řízení Operačních programů EU

Odbory:

20 – Odbor vzdělávací soustavy

21 – Odbor správy školského rejstříku

22 – Odbor předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání

23 – Odbor středního a vyššího odborného vzdělávání

27 – Odbor rovných příležitostí ve školství

28 – Odbor prevence, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy

30 – Odbor vysokých škol

50 – Odbor sportu

51 – Odbor pro mládež

80 – Odbor legislativy

91 – Odbor pro záležitosti EU

CZVV – Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

ČŠI – Česká školní inspekce

IPPP ČR – Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR

NIDV – Národní institut pro další vzdělávání

NÚOV – Národní ústav odborného vzdělávání

ÚIV – Ústav pro informace ve vzdělávání